Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-һээ гарана | № 49 (14071) | 1973 оной февралиин 28, среда | Сэн 2 мүнгэн

БУХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МУРЫСӨӨНДЭ ҮРГЭН ДЭЛИСЭ

…АРТИЙНА …ОКУМЕНТНҮҮДЫЕ …ЛГЭЛГЭ ЭХИЛХЭНЬ

…ПСС-эй ЦК-гай тогтоо… ёһоор үглөө- …мартын 1-һээ пар- …кументнүүдые һэл- …хилхэнь. КПСС-эй об… бюро энэ хүдэлмэри …партиин гур… райкомуудта — Барга… Мухар-Шэбэрэй, Со… райкомуудта эхилхэ… дүй дүршэлтэй …бухы бусад райко… КПСС-эй райкомой …парткомуудта үргэл… гэжэ шиидэбэ.

…ПСС-эй XXIV съездын, …партийна документ… һэлгэхэ тухай» …эй ЦК-гай майн …оной) Пленумэй шиид… бэелүүлэн, …райкомууд партий… цеховой организа… партийна бүлэ… хүтэлбэрилхэ онол …һайжаруулаа. тэдэ… хүдэлмэреэр бүри гүн… һонирходог болоо, …болон политиче… хүдэлмэреэ наринжуулан …хэрэгтэнь то… туһаламжа үзүүлнэ. …организацинуудай сек… бүридэл бэхи… һуралсал гу… ажалайнь …хиналта шалгалта …тэдэнэй тоосоон …болоо. 1972 …туршада партиин рай… бюро дээрэ 183 …организацинуудай сек… тоосоон шагнаг… Партийна доку… һэлгэлгэдэ бэ… КПСС-эй обкомой …доро саг үргэлжэ

…ПСС-эй обкомой бюро …партийна документ… һэлгэлгэдэ бэлэдхэ… тухай партиин …райкомой тоосоон, …ажал ябуулгые …талаар партийна ор… хүдэлмэри КПСС-эй Баргажанай …тоосоон зүбшэгдэ… байна. Тэрэшэлэн …Үдын локомотивна …Мухар-Шэбэрэй ай… Ленинэй нэрэмжэтэ …парткомууд тус …тоосоо, КПСС-эй …дорожно, Кабан… Загарайн райкомуудай …дүй дүршэл …доо.

…болон бусад хэмжээ… партийна организаци… хүдэлмэри һайжа… парти доторой ажа… баяжуулаа. Тиигэ… дээрэ, ниитэ… ажабайдалда …түрүү …дэшэлүүл… үргэдхэхэ хэ… …

…ТИЙНА документнүү… һэлгэлгэдэ бэлэд… хаража үзэ… үедэ коммунист… ажалай эдэбхи ни… журам бэхи… хэрэгэй …юусалтань урганһан КПСС-эй ЦК-гай дс… (1972 оной) Пленумэй… зорилгонуудые …байгша ондо ара… түсэб болзор… дүүргэхын тү… арадай социалис …коммунистнууд …Тэдэнэр алишье …хүдэлхэдөө, ажал …коммунис …үльгэр жэ… харуулна, партийна …бэелүүл… тэмсэл эмхидхэг… …гэршэлнэ.

…фромашина» заво… партийна организацийн …секретарь нүхэр …200 коммунистнуу… үйлэдбэри …ажаллана, учас… партийна нү… абанхай. Үйлэдбэ-

рийн түсэб, даабари дүүргэ- дэггүй нэгэшье коммунист байхагүй, тэдэнэр шэнэ юу- мэ үүсхэхые хододоо орол- дожо ябана. Партиин гэшүүд К. П. Антонов, М. М. Ка- безская, М. Г. Салимов өөһэдын табан жэлэй түсэб зохёохо гэһэн үүсхэл завод дээрээ эгээн түрүүлэн гар- гаһан байна. Тэдэнэй жэшэ- гээр 600 гаран хүдэлмэри- шэд өөһэдын табан жэлэй түсэб табинхай.

Коммунистнуудай ажалай эдэбхи дээшэлүүлхэ асуу- далда Улаан-Үдын локомо- тивна депогой партком (сек- ретаринь Н. И. Кузнецов) ехэ анхарал хандуулна. Бү- хы коммунистнуудай гурба- най хоёр хубинь машинис- таар, машинистын туһалаг- шаар, мастераар ажаллана, 250-ниинь коммунис ажалай ударнигууд юм. 87 комму- нистнар энэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө тэмсэнэ. Түрүү машинистнар-комму- нистнууд А. Я. Емцев, Н. В. Дегтярев. В. Е. Ду- наев гэгшэдэй үүсхэлээр электровозуудые сүүдхэдэ дунда зэргээр 1000 кило- метртэ гүйлгэхэ гэһэн хүдэ- лөөн коллективтэ эхилээ һэн. Мүнөө депогой 100 га- ран машинистнар энэ үүсхэ- лыень дэмжэнхэй.

Ехэ һүнэй түлөө социа- лис мурысөөе һаалишад- коммунистнууд Н. Л. Тад- вашкина (Сэлэнгын совхоз, нёдондо үнеэн бүриһөө 4130 килограмм һү һааһан), Д. Ж. Цырендоржиева (Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэ- рэмжэтэ колхоз), А. А. Бронникова, З. Г. Максимо- ва («Байкал» гэжэ һуралса- лай ажахы) гэгшэд толгойл- жо ябана.

Коммунистнуудай хүтэл- бэрилдэг хонишодой 89 бри- гада үнгэрһэн жэлдэ 100 эхэ хонин бүхэнһөө 100, 100-һаа дээшэ хурьгадые абажа түлжүүлһэн байна. Тэдэнэй дунда республика дотороо мэдээжэ болоһон хонишод — Г. Л. Рабдаев (Борьёогой совхоз), О. Э. Сангадиева (Баргажанай ай- магай Карл Марксын нэ- рэмжэтэ колхоз) болон бусад бии.

Имэ жэшээнүүдые олоор харуулжа болоно.

ПАРТИЙНА даабари үгэжэ, коммунистнуу- дые ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха тушаа ехэ оролдолго гаргаг- дана. Ниитэ-техническэ хү- дэлмэридэ хабаадалсаха гээ- шэ имагтал коммунистын уялга бэшэ, мүн коммунист- нуудые партиин эдэбхитэй политическэ тэмсэлшэ бай- хаар хүмүүжүүлхэ шухала арга нүхэсэлэй нэгэн болоно ха юм. Мүнөө областной партийна организацийн гэ- шүүдэй 90 процентнь пар- тийна даабаритай. Тэрэ тоо- до 63,6 процентнь нэгэ-нэгэ, 24,3 процентнь 2, 12,1 про- центнь 3—3 даабаритай бай- на. 1013 коммунист пар- тийна эхин ба цеховой ор- ганизацийн секретаряар, 883 хүн партгруппоргоор хүдэлнэ. Захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комисси- нуудта 2687 коммунист, ком- сомолой комитедүүдэй сек- ретарьнар, гэшүүдээр — 1063, профсоюзай комите- дэй түрүүлэгшэ, гэшүү- дээр—3453 коммунист һун- гагданхай. 7214 коммунист арадай хиналтын бүлэг, постнуудта, 9000 гаран хүн агитатор, пропагандистаар ажаллана. Мүн олон комму- нист ажалшадай ниитын эл- дэб эмхинүүдтэ хүдэлнэ, саг зуурын партийна даабари дүүргэнэ.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

Үүсхэл гаргаһан предприятида

ТҮРГӨӨР, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР...

Сагаан һарын хахадлаба- шье, үбэлэй шэмэрүүн хүй- тэн үшөөл буураагүй, үдэр бүри шахуу улам шангадана. Могойто тосхондо сайран ха- рагдагша аймагай «Сельхоз- техника» нэгэдэлэй ута сагаан цех, мастерскойнуудай адар томо үүдэнүүдэйнь нээгдэхэ бүри дулаанай хөөбэр сагаан уурал мэгдүүгээр бааян гара- жа, хүйтэн агаарта тунана.

ФОТОРЕПОРТАЖ

Улам дүтэлхэдэ түмэр түдэ- гын ханхинаан, трактор, авто- машинануудай хүршэгэнөөн элеэр соностоно. Байд гээд лэ нэгэдэлэй хашаа сооһоо за- һабарилагдаһан трактор, авто- машинанууд һубарилдан гара- жа ошонод.

Тракторай мотоорнуудые за- һабарилдаг дизельнэ цех. Үүдыень татажа орохотой ад- ли тоһо, солярkын гашуубтар үнэр хамар сорьёжо, эндэ тэн- дэ оньһон түхеэрэлгэ, стано- гуудай шэхэ дүлиирүүлмээр түерхэнь дуулдана. Хайшаа- шье хара мастерскойн заһа- барилгашад — слесарьнүүд ажахынуудһаа асарагдаһан тракторнуудай мотоорнуудые задалжа, бүхы хубинуудыень сэбэрлэжэ угаагаад, нарин нягтаар шалган харана. Цех соогуур саашалхада слесарь- нүүдэй заһабарилһан мотоор- нууд хабсаргагдажа, бэлэн болгогдохо юм.

— Нэгэдэлэймнай цех, мастерскойнуудта 200 шахуу слесарь-заһабарилагшад ажал- ладаг. Бултадаа шахуу олоң жэлэй туршада хүдэлжэ дүр- шэһэн, бэлиг шадабаряараа залуу инженер-механизатор- нуудһаашье дутуугүй гэ- хээр. Бүхэсоюзна мурысөөндэ оролсожо, республика дотороо үүсхэл гаргаһан манай коллек- тив трактор, автомашинануу- дые заһабарилха графигаар хараалагдаһан даабаряа һара бүри үлүүлэн дүүргэнэ, — гээд, эндэхи «Сельхозтехни- ка» нэгэдэлэй главна инженер Лев Сергеевич Баторов баяр- тайгаар мэдүүлнэ.

Үнэхоорооше энэ мастер- скойдо дүй дүршэлтэй, бэлиг шадабаритай заһабарилагшад яһала олон байгаа һэн. Жэ- шээлбэл, энэ предприятида 24 жэл таһалгаряагүй ажаллажа байһан 4-дэхи разрядай сле- сарь-заһабарилагша Очир Рад- наев дизельнэ мотоорой це- линдр, клапан болон блогойнь головкые шадамар бэрхээр шалгажа, тон наринаар сэбэрлээд, тааруулан һуул- гана. Хэрбээ зарим кла- пануудайнь ехээр элэжэ, хэрэглэмжэһээ гараха дүтэл- һэн байбалнь, шэнэдхэн за- һабарилжа, зохидоор тааруу- лан һуулгана. Мүн тэрээнтэй хамта ажалладаг Анатолий Большунов поршневой узел- нуудые коленчатэ вал болон бусад детальнуудыень шалга- жа заһабарилна. Эдэ бэрхэ слесарьнүүд элэжэ муудаһан зарим детальнуудыень абажа хаягүй, Шэнэ-Бэрээнэй меха- ническа заводой заһабарилаг- шадай арга хэрэглэн, шэнэд- хэн шудхажа, хуушан түхэл- дэнь оруулаад һуулгана. Инга- жэ тус нэгэдэлэй хүдэлмэри- шэд запасной частьнуудые горитойхоноор алмадаг байна.

— Һүүлэй үедэ нэгэдэлэй- мнай цех, мастерскойнуудта

шэнэ түхэлэй түхеэрэлгэ, ста- ногууд олоор тодхогдожо, заһабарилагшадаймнай ажал нилээд хүнгэдхэгдөө. Саашадаа жэлэй ошохо тума манай пред- приятии республикынгаа заһа- барилгын заводуудай түрүү онол аргануудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ аргатай болохоор хараалагдана. Юуб гэхэдэ, мү- нөө тракторай коленчатэ вал- нуудые шэнэ аргаар заһаба- рилнабди, — гэжэ Могойтын «Сельхозтехника» нэгэдэлые эрхилэгшэ Иван Георгиевич Иванов тайлбарилна.

Мүнөө дурсагдагша пред- приятиин заһабарилагшад, инженерно-техническэ хүдэл- мэрилэгшэд абаһан уялгаяа сум дүүргэжэ, Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар ал- дарта 50 жэлэй ойе ажалайн- гаа эрхим амжалтаар угтахын түлөө шармайн оролдонод.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ, Вл. ЖИГЖИТОВ, манай корреспондентнүүд.

Хурамхаан.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ. 1. Автомашинын двигатель за- һабарилагша А. Безбаченко. 2. Слесарь О Раднаев 3. Слесарь А. Большунов.

ШУХАЛА АСУУДАЛ ЗҮБШЭГДЭБЭ

Үсэгэлдэр Улаан-Үдэ хо- тодо республикын аймагуу- дай партийна, советскэ эм- хинүүдэй, мүн колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэг- шэдэй суглаан болобо. Энэ суглаанда городой промыш- ленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд мүн баһа хабаадалсаа.

«Ажалшадай ажаһууда- лай, соёлой эрилтэ хангал- гые саашадань һайжаруулха тухай» элидхэл Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэ- гэдэхи орлогшо **В. Б. СА- ГАНОВ** хээ.

Зэдын аймагай «Мир» колхозой түрүүлэгшэ **Д. Ю. ЦЫБИКЖАПОВ**, Захаами- най аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ **К. М. ШУРЫ- ГИН**, Мухар-Шэбэрэй айма- гай «Эрдэм» совхозой ди- ректор **Т. Е. ОЛЕЙНИКОВ**, КПСС-эй Хурамхаанай рай- комой нэгэдэхи секретарь **К. Д. ДАГБАЕВ**, Сэлэнгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ **Р. С. БАДМАЕВ**, республикын гэгээрэлэй министр **С. С. ДМИТРИЕВ**, Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомой тү- рүүлэгшэ **М. П ПОПОВ**, республикын элүүрые хам- гаалгын министр **Л. Д. МА- ДЫЕВА**, Зэдын аймагай «Октябрьский» совхозой ди- ректор **П. Т. ТАРАБУ- КИН**, КПСС-эй Загарайн райкомой нэгэдэхи секре- тарь **Д. С. САНЖИМИТЫ- ПОВ**, Хяагтын аймагай Ехэ- Нугын совхозой директор **Л. М. МУЖИКБАЕВ**, Бур- коопсоюзай правлениин тү- рүүлэгшэ **А. А. ИМЕНО- ХОЕВ** гэгшэд элидхэл зүб- шэн хэлсэлгэдэ хабаадаһан байна.

Суглаан дээрэ КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. МОДОГО- ЕВ** дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Суглаанай эсэстэ Буряа- дай АССР-эй ба Шэтын об- ластиин, Яхадай АССР-эй ба Буряадай АССР-эй ажал- шадай 1973 оной социалис мурысөөнэй договор тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэ- һэн байна.

Мурысөөтэ республика болон областнин ажалшадай түлөөлэгшэнэрэй хүтэлбэри- лэгшэд: Шэтын областьһоо —облсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Н. И. ДМИТРИЕВ**, Яхадай АССР- һээ — облпрофсоведэй тү- рүүлэгшэ нүхэр **С. Н. МАРКИН** ба хүдөө ажахын министр нүхэр **Н. В. ШАД- РИНОВ** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Һүүлээрнь социалис мурысөөнэй договорто гар табилга болоо.

АЖАХЫ СООГОО ТҮРҮҮ

Дари Аюшеевна Замбулае- ва Шагтайн һүнэй фермэдэ тугалшанаар ажалладаг юм. Энэ нүхэрнай 25 жэлэй тур- шада мал ажалда хүдэлһэн, нилээд дүй дүршэлтэй боло- һон малшадай нэгэн. Дари Аюшеевна жэл бүри хэдэн һа- ра болоһон 40 тугал даажа абаад, нэгыеншье гарзада оруулангүй хойто һамарынь үхэршэдтэ тушаадаг. Дүй дүршэлтэй тугалшан зунай тунга ногоондо тэдэнээ шада- мар бэрхээр бэлшээн тарга- луулжа шададаг.

Мүнөө нүхэр Замбулаева 40 тугал даажа абанхай. Ян- варь һарада харууһалжа бай- һан тугал бүхэнөө сүүдхын туршада 940 граммаар нэмээ- жэ, Түнхэнэй совхоз дотор тү- рүү һуурида гараа. Республи- кынгаа 50 жэлэй ойн баярые нэрэтэй солотойгоор угтахын тула түрүү тугалшан илан- гаяа оролдосотойгоор ажалла- жа байнхай.

Л. ИРИНЦЕЕВ.

Түнхэнэй аймаг.

КАБАНСКЫН АЙМАГҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

ХҮН БҮХЭН ОРОЛДОНО

Инкино тосхон Байгал да- лайн эрьедэ оршодог юм. Эн- дэ Оймороой совхозой гахайн фермэ бии. Һаяхан эндэхи га- хайшадтай уулзажа, ажал хэрэгээрнь һонирхоһон байнаб- ди.

— Тус фермые даагшаар Татьяна Ивановна Бархатова хэдэн жэлэй туршада ажал- лана. Даажа абаһан хүдэлмэ- ридөө үнэн зүрхэнһөө ханда- даг, ёһотой ажалша хүн даа,— гэжэ ажахын главна зоотехник нүхэр Маланов хэлэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тэдэнэр шахамал гахай бүхэнөө сүүд- хын туршада 402 граммаар нэмээжэ абаа гэхэ гү, али бүхыдөө 5710,4 центнерээр нэмээбэ. Фермын байдалтай танилсаад байхада, эндэ ёһо- той ажалша хүнүүд хүдэлдэг гэжэ абаһаар ойлгохоор. Ин- кино тосхоной гахайн фермэ бусад фермэнүүдһээ хэдэн һа- ратай поршоонхонуудые суг- луулжа абаад, тэдэниие томо болгожо, гүрэндэ тушаахаар шахадаг юм.

Фермын хүдэлмэришэд ха- ража байһан гахайнуудаа саг болзортонь эдеэлүүлхые орол- додог. Гахайшадай зүгһөө ажалай дүрим алдаха яба- дал үзэгдэдэггүй гэжэ онсо хэлэхэ хэрэгтэй. Ажалаа һайн мэдэхэ хүдэлмэришэд эндэ яһала олон. Тус коллектив 4 звеноһоо бүридэнэ. Ахалаг- ша гахайшад А. С. Соловьева, О. В. Коркина, Н. Н. Челиз- кова, Е. Н. Трескина гэгшэд булта жэшээ харуулдаг.

Дүрбэ һаратай гушан ки- лограмм шэгнүүртэй пор- шоонхо шахалгада табигдана. Таба һарын туршада шахаг- дажа, тус бүриинь шэгнүүрые 100 килограмм болгожо, гү- рэндэ ябуулагдана. Тэдэниие һайнаар эдеэлүүлээд байбал- һарын туршада 12—13 ки- лограмм нэмээжэ болоно. Га- хайшад дийлэнхи ажалаа онь- һон түхеэрэлгэнүүдэй хүсөөр хэдэг болонхой.

— Манай фермын гахай- шад хэжэ байһан ажалдаа анхаралтайгаар хандадаг юм. Үдэр бүри оролдосотойгоор хүдэлһэнэй ашаар урдаа та- биһан зорилгоёо амжалтатай- гаар бэелүүлжэ шаданабди. Кочегарнууд Семен Григорье- вич Лобанов, Егор Иванович Бархатов гэгшэд манай ажалда ехэхэн туһа хүргэнэ,— гэжэ Татьяна Ивановна Бархатова манда хөөрэбэ.

Байгша ондо Инкино тосхо- ной гахайшад 8500 центнер мяха гүрэндэ худалдаха тү- сэбтэй. Тэдэнэр харууһалжа байһан гахай бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхын туршада 450 грамм нэмээжэ абаха, гүрэндэ гахай бүхэнине 110 килограмм шэгнүүртэйгээр ябуулха гэһэн социалис уял- гатай. Хараалһанаа амжал- татайгаар дүүргэхын тула гахайшад ехээр оролдожо байнхай.

Оймороой совхоз.

…лэһэн дээ хүрэмөөр

…колхоз Хяагтын… …соо эхэ томо ажа… …болоно. Тус …бурбэн отделенидэ …184 хонин бии. Мү… …хонидоо 7500 …хурьга…

…бүри …хонин бүриһөө 100- …хурьга абагшад …Жэшээлхэдэ 3—4 …колхозой нэ-

гэшье зуутан байгаагүй. Кол- хозой түрүү хонишод зуутан гэхэдэ, Иннокентий Степанов, Михаил Андреев, Дмитрий Ершов, Георгий Афанасьев, Георгий Иванов, Семен Поло- нов, Алексей Бондарев гэгшэд болоно.

Тамир һууриһаа баруун хойшоо годирһон харгыгаар ошоходо, арбаад модоной га- зарта КПСС-эй гэшүүн Семен Иосифович Полоновой комму- нис ажалай нэрэ зэргэдэ хүр- тэһэн бригадын байра харагдадаг. Ажахын суута хонишон хорёо соо хонидоо эдеэлүүлжэ сүлөөгүй байба.

— Би колхозой эгээл түрүү- шын зуутан гээшэб. Һүүлэй мэ- дээгээр манай отарада 592 эхэ хониһоо 570 хурьган аб- таад, түлжүүлэгдэжэ байна. Ахалагша хонишоноор долоо- дохи жэлээ ажаллажа ябанаб. Мүнөө жэлнай урда жэлнүүдтэ орходоо хүшэршэг лэ байхань. Үбһэ хулһамнай тон хомор,— гээд Семен Иосифович манда хөөрэнэ.

Зүүлжээ табан модо ябаад Омбон нютагта Алексей Инно- кентьевич Бондаревой отарада дүтэлхэдэ, хонидой таатай зо- хид шэнэ байра харагдаба. Ехэ, багашье хурьгадайнь бай- даг таһалга бүхэндэ табигдс- һан гонзогорхон хобоонууд

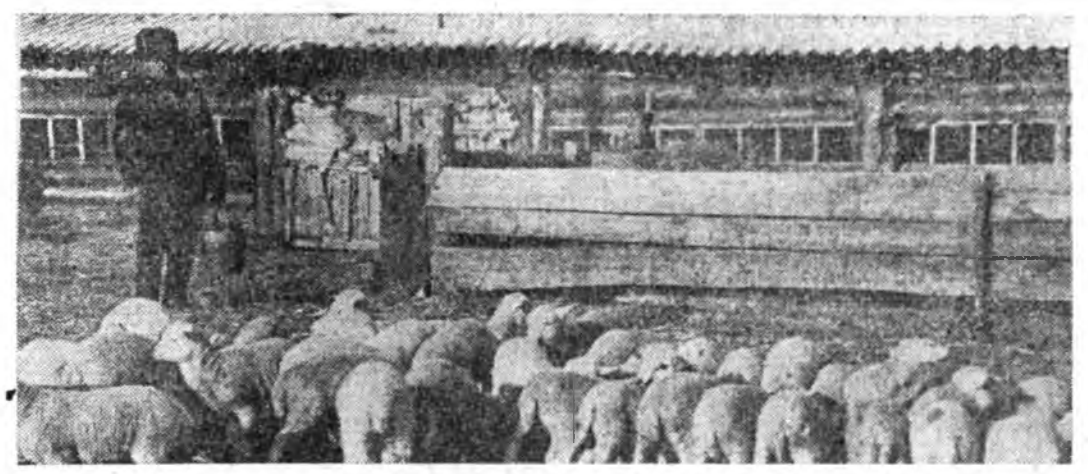

соо талха тарянай зүйл, ми- неральна нэмэлтэ тэжээл, дэб- һан хэгдэнхэй.

— Минии даажа абаһан отарада 627 эхэ хонин бии. Мүнөө 600 хурьгад абтаа. Тэ- дээндээ модоной набша на- маа, шэлбүүһэ эдюулжэ һурга- набди,— гээд, ахалагша хони- шон А. М. Бондарев хэлэбэ.

А. И. Бондаревой гэртэнь ороходоо, хонишодой социа- лис уялга соо иигэжэ бэшээ- тэй байхыень уншабаб: «Би, ахалагша хонишон А. И. Бон- дарев, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха гэһэн социа- лис уялга абаад, ахалагша хо- нишон коммунист С. И. Поло- новые мурысөөндэ уринаб».

Колхозой хонишод хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ гэжэ һанагдана. Декабрь һарада үнгэрэгдэһэн хонишодой зүблөөн дээрэ бүхы колхозоороо зуун эхэ хонин бүриһөө 87-һоо үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялга аба- һан байна.

— Манай колхозой хони- шод үшөө мянгаад хурьга абаха, түл абалгын халуун ша- һа. Хонишод эршэтэ ажалаараа абаһан уялгаа дүүргэжэ, Бу- ряадайнгаа АССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ бэлэг бари- хаар зоригжонхой,—гээд «Ро- дина» колхозой түрүүлэгшэ Иван Романович Агафонов хөөрэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Ахалагша хонишон Алексей Бондарев. 2. Шэнэ жэлэй хурьгад; 3. Виктор Кривогорницынэй нараи хурьга эдеэллэжэ байхыень ха- руулна.

С. БАЛДУЕВАП фототекст.

СУУТА ҺААЛИШАНАЙ НЭРЭМЖЭТЭ ШАН

Анна Антиповна Таракановская ажахы соогоо суурхаһаар үнипэй. Анна Антиповна гуша гаран жэлэй туршада һаалиша- наар хүдэлөө. Энэ нүхэрнай жэлһээ жэлдэ амжалта туйладаг, түрүү һаалишадай нэгэн байһан юм.

Мүнөө үедэ ажахын бэрхэ һаалишан амаралтада гаранхай. Анна Антиповнагай туйлаһан амжалта тухай эндэ мүнөөшье болотор хэлсэдэг. Эрхим үрэ дүн туйлаһан һаалишанда Тара- кановскаягай нэрэмжэтэ шан эндэ олгогдодог болонхой.

Үнгэрһэн январь һарада Кабанскын совхозой Мало-Коле- совско һүнэй фермын коллектив һү һаажа абаха түсэбөө 120 процент, гүрэндэ тушааха түсэбөө 103 процент дүүргээ. Һарын туршада эндэ үнеэн бүриһөө 271 килограмм һүн һаагдаа.

Кабанскын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр М. П. Попов тус коллективтэ суута һаалишанай шан барюулба. Энэ шанда 3 дахин хүртэһэн коллектив тэрэ кубок абаха дүримтэй.

Байгалай совхоз. **А. ХАЛТУЕВ.**

Алла Блохина хоёр жэлэй саада тээ дунда һургуули дүүр- гээд, түрэл нютагтаа—«При- байкалец» колхоздо һаалиша наар үлөө һэн.

Комсомол басаган юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи шиид- хэхы жэлдэ үнеэн бүриһөө 2300 литр һү һааха уялгатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу һаа- лишан Алла Блохина.

ПАРТИЙНА ДОКУМЕНТНУУДЫЕ ҺЭЛГЭЛГЭ ЭХИЛХЭНЬ

(Эхинниинь 1-дэхи нюурта).

Энэ талаар «Татарский ключ» гэжэ уурхайн управлениин партийна организаци (секретаринь В. П. Гнатюк) бусадта һайн жэшээ харуулна. Эндэхи 63 коммунист бултадаа «ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Гэхэтэй хамта коммунистнуудые ниитын хүдэлмэридэ хабаадуулхын тулада хүсэл оролдолго гаргадаггүй, энэ хэрэгтэ ёһын тэдысэ хандадаг партийна организацинууд үшөөл бии гэжэ тэмдэглэлтэй. Энэ дутагдалтай саашадаа эбсэжэ болохогүй.

ПАРТИЙНА документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэхэ үедөө партийна организацинууд өөһэдынгөө зэргын бүридэлэй шанарай асуудалнуудта ехээр анхардаг болоо, хүдэлмэридөө болон ниитын ажабайдалда шалгарһан түрүү хүдэлмэришэд, колхознигууд, арадай ажахын мэргэжэлтэдые шэлэн абаха хүдэлмэри һайжаруулаа.

1972 ондо областной парторганизацида партиин зэргэдэ абтагшадай 56,5 процентнь хүдэлмэришэд, 11,4 процентнь колхознигууд, 51,5 процентнь комсомолшууд болоно. Партида оролһон 353 алба хаагшадай 280-ниинь элдэб мэргэжэлтэд юм. Һүүлэй хоёр жэлэй туршада КПСС-эй зэргэдэ 1.300 хүдэлмэришэд, 249 колхознигууд, 662 мэргэжэлтэд абтаһан байна. Партида орогшодой 60 процентнь дээдэ ба дунда эрдэмтэй нүхэд.

КПСС-эй XXIV съездын һүүлээр гэхэ гү, али һүүлэй хоёр жэлдэ областной партийна организацида хүдэлмэришэдэй тоо олошорос. Мүнөө промышленностьда, барилгада, транспортда, хүдөө ажахыда республикын коммунистнуудай 60 гаран процентнь хүдэлнэ. Байгша оной январиин 1-нэй байдалаар дээдэ болон дунда эрдэмтэй коммунистнуудай тоо 47,8 процент (1970 ондо 44,2 процент байһан) болоһон.

Партиин зэргэ олошоруулха, шанарыень һайжаруулха хэрэгтэ КПСС-эй Октябрьска, Яруунын, Захааминай, Кабанскын, Хурамхаанай, Мухар-Шэбэрэй райкомууд, авиационно ба локомотив-вагон заһабарилгын заводуудай парткомууд горитойхон анхаралаа хандуулна. Жэшээлхэдэ, КПСС-эй Яруунын райком үнгэрһэн жэлдэ 39 хүниие, тэрэ тоодо 4 һаалишад, 4 хонишод, 13 механизаторнуудые партиин зэргэдэ абаа. 13 алба хаагшадай 10-ниинь мэргэжэлтэд юм.

Зүгөөр КПСС-эй зарим райкомууд, партийна эхин организацинууд партиин зэргые бэхижүүлхэ, бүридхэлэйнь шанарые һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа бага табина. Жэшээлхэдэ, 1972 ондо КПСС-эй Ахын райкомоор партиин зэргэдэ абтаһан 9 колхознигуудай дунда нэгэшье һаалишан, хонишон, мал адуулагша байбагүй. Партиин Прибайкалиин, Загарайн райкомууд партида малшад, механизаторнуудые үсөөнөөр абана. Баргажанай, Баунтын, Ахын райкомууд залуушуулые комсомолоор дамжуулан партида абаха хэрэгтэ багаар анхарна.

Зарим партийна эхин организацинууд энэ талаар ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхозой партийна организаци һүүлэй хоёр жэлэй туршада өөрынгөө зэргэдэ нэгэшье хүниие абаагүй. Харин эндэ үйлэдбэриин түрүүшүүл олон, 92 комсомолшууд бии юм. Тиигэжэ ажахын шухала участогуудта, илангаяа мал ажал дээрэ үсөөн коммунистнууд ажаллана.

Прибайкалиин, Сэлэнгын ба бусад зарим районно организацинуудта коммунист хүдэлмэришэдэй, Бэшүүрэй, Хэжэнгын парторганизацинуудта коммунист малшадай тоо һүүлэй үедэ үсөөрөө.

Партиин зэргые бэхижүүлхэ, бүридэлэйнь шанар һайжаруулха асуудалнууд партийна организацинуудай сагүргэлжын анхаралда байха ёһотой.

ПАРТИЙНА документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлдэжэ байхадаа, партийна организацинууд коммунистнуудай суглаа үнгэргэхэ дүршэлөө хараа байса һайжаруулаа, тэдэнэй хүмүүжүүлхы үүргэ дээшэлүүлээ. Суглаан дээрэ партийна организациин, коллективэй ажабайдалай, ажал хүдэлмэриин шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ, коммунистнуудай тоосоон табигдана.

Олон партийна организацинууд түрүүндэ абтаһан шиидхэбэринүүдэй, коммунистнуудай оруулһан һанамжа дурадхалнуудай ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай ээлжээтэ суглаан дээрэ мэдээсэдэг һайн заншалтай болонхой. Суглаанууд шанга эрилтын оршон байдалда, хурса шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлэлтэйгээр үнгэрнэ, асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд эдэбхитэйгээр хабаадана.

Яруунын совхозой парторганизацие (парткомой секретарь И. А. Зайцев) абаад үзэе. КПСС-эй Уставаар хараалагдаһан болзорто суглаан үнгэргэгдэдэг, коммунистнууд олооро байлсажа, эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. Тус партийна организацида зарлагдадаг партийна суглаан хадаа коммунистнуудые хүмүүжүүлгын ёһотой һургуули болодог. 1972 ондо совхозой коммунистнуудай хамтын суглаан дээрэ сабшалан һайжаруулха талаар партийна организациин зорилгонууд ороохо таряа үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд, ажалай журам ба тэрэниие бэхижүүлхэ талаар коммунистнуудай зорилгонууд, мяха ба мал ажалай бусад продуктнуудые дээшэлүүлхэ тухай болон бусад асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Сабшалан һайжаруулха тухай асуудал партийна суглаа бэлдэлгэдэ 17 хүн хабаадалсажа, суглаан дээрэ 11 хүн үгэ хэлэһэн байна. Асуудал бэлдэгшэд өөһэдынгөө һанамжа дурадхалнуудые оруулһан байна. Тиигэжэ суглаан дээрэ абтаһан тогтоолой ёһоор, совхоздо үрэһэ ургуулха оньһожоруулагдаһан звено, лугомелиоративна отряд байгуулагдаһан, тэжээл бэлдэлгэ дээрэ оньһожоруулагдаһан табан комплексно бригада хүдэлжэ гараа. Гансахан үнгэрһэн жэлдэ 700 гектар сабшалан үндэһөөрөө һайжарулагдаа, 300 гектар шэбхэжүүлэгдээ

Мүн партийна суглаан дээрэ харагдаһан бусадшье асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэнэ. Совхоз мал ажалай продуктнуудые гүрэндэ худалдаха юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Партийна суглаанда бэлдэхэ, үнгэргэхэ хэрэг юрэнхы дээрээ һайжараа гэбэшье, зарим партийна эхин, цеховой организацинуудта энэ талаар мүртэй хубилалтанууд үшөөл болоодүй, энээн тушаа партиин райкомууд һаналаа табиха зэргэтэй. Уставаар хараалагдаһан болзорто суглаануудай зарлагдахагүй, олон коммунистнуудай тэрээндэ ерэхэгүй, жэжэ божо асуудалнуудые хэлсээ болоод дүүргэдэг ушар үзэгдэнэ. Зарим организацинуудта партийна суглаан коммунистын түрүү үүргэ дээшэлүүлхэ, журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ хүсэдөөр нүлөөлнэгүй. Суглаа үнгэргэлгэдэ үшөө ямар дутагдал үзэгдэнэб гэхэдэ, олон организацинуудта абтаһан шиидхэбэри, тогтоолнуудынь тодорхой бэшэ, тиимэһээ дүүргэлтынь хойноһоо хиналта һулаар эмхидхэгдэнэ.

Зорилго юуб гэхэдэ, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ бүхы ажалшадые, коммунистнуудые элсүүлхэ, парти доторой демократие саашадань хүгжөөхэ, ажалай социалис журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ партийна суглаануудай үүргэ, нүлөө улам дээшэлүүлхэ шухала.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдтэй тааралдуулан, партиин Программын, Уставай эрилтэнүүдые дүүргэхын түлөө шанга эрилтэ партийна ба гүрэнэй журам эбдэгшэдтэ табигдадаг болоо. КПСС-эй ЦК-гай майн (1972 оной) Пленумэй һүүлээр эдэбхи үүсхэл багатайгаар хүдэлдэг 2500 коммунистнуудтай тус тустайнь хөөрэлдөөн болоо, тэдэнэй заримашуулынь партбюро, партийна суглаанууд дээрэ тоосоо. Эдэ нүхэдэй олониинь өөһэдынгөө буруу талые мэдэржэ, алдуу эндүүгээ заһана.

Теэд энэ талааршье дутагдалнууд бии. Хөөрэлдөөнүүд зарим ушарта һайн бэлэдхэлгүйгөөр, ёһын тэдысэ үнгэргэгдэжэ, ямаршье үрэ дүн үгэнэгүй, коммунистнуудта багаар нүлөөлнэ.

ПАРТИЙНА документнүүдые һэлгэлгэдэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри партийна организацинуудта гол түлэб дүүрэжэ, һэлгэлтэ эхилбэ. Һэлгэлтын эхин хадаа коммунистнуудай эдэбхи ба журам дээшэлүүлгэдэ зорюулагдаһан эмхидхэлэй-политическэ хүдэлмэриин тусхай шата болоно. Зүгөөр энээгээр энэ хүдэлмэрине дүүргэгдэһэн дээрэ тооложо болохогүй. 1973—1974 онуудта үнгэргэгдэхэ энэ һэлгэлтэ болбол парти доторой хүдэлмэрине саашадань эдэбхитэй болгохо, партийна хүтэлбэриин арга шадабари ба дүй дүршэлые шэнэдхэн һайжаруулха байна. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 оной) Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар партийна организацинуудай бүхы ажал ябуулгые һайжаруулха юм.

А. БАРДОНОВ,
КПСС-эй обкомой партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин таһагые даагша.

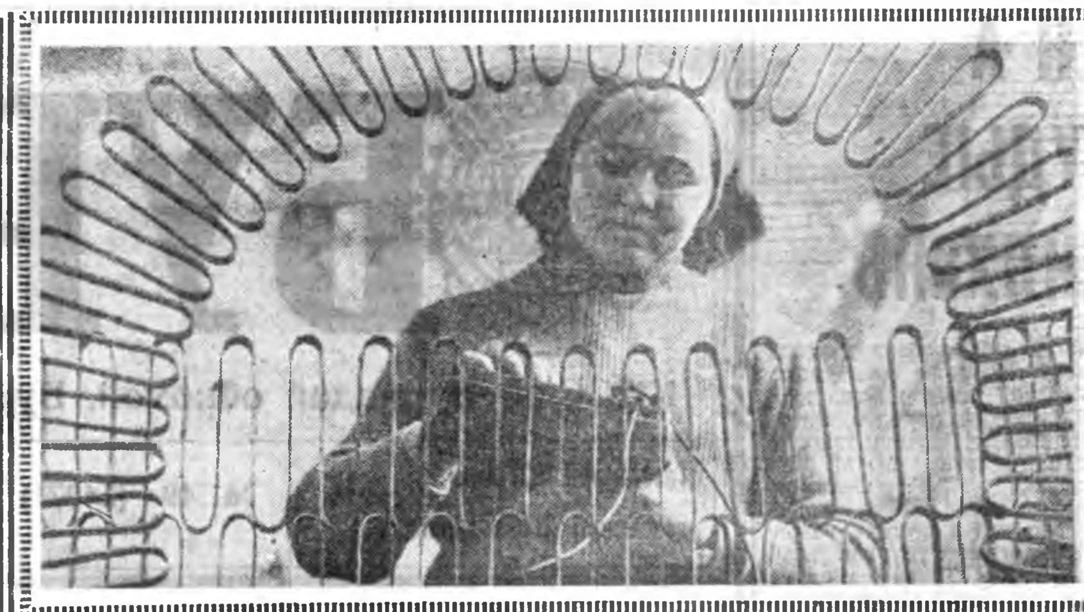

АЛТАЙН ХИЗААР... скын «Электропечь»... дой бүтээн гаргаһан... дукци ганса орон соо... шэ, хилын саана су... болонхой. Дэлхэйн хо... ран оронуой машина... шэд эндэ бүтээгдэһэн... нүүдые худалдан... Детальнуудые халааха... пеэшэнүүдые хэрэглэ... на

Предприятиин ... үнгэрһэн жэлэйнгээ ... бые амжалтатайгаар ... гээд, эдэ үдэрнүүдтэ ... дукци ехээр, үнэ... шанартайгаар бүтээ... ха!» гэһэн уряа доро... лажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ... шалгагша Светлана ... на ажалдаа.

ТАСС-ай фотохро...

ХҮДӨӨ ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, ниитын үйлэдбэрие улам ашаг үрэ ехэтэй болгохо талаар КПСС-эй XXIV съездын табиһан түүхэтэ шиидхэбэринүүдые хүсэндэнь хүргэхын тула колхоз, совхозуудай бүхы һалбаринуудые зүбөөр хүтэлбэрилэн эрхилдэг, ажалыень эрдэм наукын заабариин ёһоор эмхидхэдэг болохо гээшэ ... центнь болоно, ажалай түлөөһэндэ гараһан бүхы мүнгэнэйнь 15 процентые тэдэ абана.

Тиигэбэшье совхозуудта хүтэлбэрилхы тушаалтад, алба хаагшадта бүхыдөө хэды шэнээн гаргаша хэгдэнэб, тэдэнь хэды шэнээн байха ёһотойб гэжэ тодорхойлхо, шэнжэлхэ аргагүй байна. Юуб гэхэдэ, жэлэй тоосоон болон үйлэдбэриин-

Үйлэдбэрине дээрэһээ доошонь — һалбари һалбаряарнь хубаарилан хүтэлбэрилхэ, тусхай мэргэжэлтэй нэгэдэл, трестнүүдые бии болгоходо, хүдөө ажахын үйлэдбэрие хүтэлбэрилгэ тодорхой һонор боложо үгэдэг байна. Тиимэһээ тэндэ хүдэлдэг мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд нэгэл һалбаряа хараад байхадаа, өөһэдынь шадабари дээшэлнэ,

Хэнэйшье мэдэ... модхогдоһон пре... нууд дундуур, жэ... хынуудта орходоо ... ашаг үрэ ехэтэйгээр... хүрьһэнэй үрэжэлы... лүүлхэ ехэ ехэ ... хэжэ шадаха, тэр... ашаар ехэшье үр... даг байна ха юм. ... рүүн томо предпр... тэлбэрилгын хүсэ ... парат бии болгогдо... янзын мэргэжэлтэд ... на, тэдэнэр ажал... һалбаряар даажа аба... тэлбэрилнэ ха юм. ... хэһэн ажалһаань ... сатай байна бшуу.

Хүтэлбэрилхы туш... хүдэлмэрие үйлэдб... рэ хүдэлжэ байһан ... гү, али совхозой ... шэнэй ажалтай ж... бэшэ ааб даа. Хүт... хы ажал ехэнхидэ ... ухаан бодолоороо ... дэлмэри болоно. ... тэрэниие үйлэдбэри... үрэтэйгөөр нүлөө... лай бүтээсые дээ... хэрэгтэ туһалдаг ... эмхидхэхэ ёһотой. ... рүүн хүтэлбэрилхы... научна гуримаар эм... эмхидхэлэйнь ст... зүбөөр табиха шухал...

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

ХҮТЭЛБЭРИЛГЫЕ ҺАЙЖАРУУЛХА ЗАМ

(Совхозуудтахи ажалай эмхидхэл, хүтэлбэри тушаа ажаглалтанууд)

мүнөөдэрэй гол шухала зорилгонуудай нэгэн.

Мүнөө арадай ажахын бүхы һалбаринуудай хурдан түргэнөөр хүгжэжэ, шэнэ шэнэ оньһон техникээр зэбсэгжэжэ, ажахынуудые научна үндэһэ гуримаар эрхилхэ онол аргануудай үргэнөөр хэрэглэгдэжэ байхада, үйлэдбэрине зүбөөр хүтэлбэрилэн ябуулха гээшэ нилээд бэрхэтэй, орёо нарин болоожо байна. Элдэб тоо мэдээсэл суглуулха, тоо бүридхэл хэхэ хүдэлмэри улам ехэ болоно. Тиихэдээ бүхы дээрээ хүдөө ажахыда хүдэлдэг хүнүүдэй зарим тэды үсөөржэ байхада, харин хүтэлбэрилхы аппарадта хүдэлдэг зоной тоо олошоржо эхилбэ.

Жэшээлхэдэ, Буряадай республикада 1966 оноһоо 1971 он болотор хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй тоогой 3,7 процентээр үсөөрөөд байхада, хүдөө ажахын элдэб мэргэжэлтэд 2,2 дахин олон болоо. Юуб гэхэдэ, хаа хаанагүй техническэ дэбжэлтын ургажа, үйлэдбэриин бүхы дээрээ үргэдэжэ, оньһон техникээр улам зэбсэгжэжэ байхада мэргэжэлтэдэй олон болоһониинь ойлгосотой ааб даа.

Һүүлэй арбан жэл соо Буряадай АССР-эй совхозуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй тоогоор абажа үзэхэдэ, тэдээн соонь хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, илангаяа алба хаагшадай тоо 2,2 дахин олон болоһон байна. Тэрээнһээ уламжалан, ажалай түлөөһэндэ гараһан мүнгэнэй фонд 1,4 дахин ехэ болобо. Илангаяа мал шахалгын трестын совхозуудта хүтэлбэрилхы тушаалтад бүришье олон болонхой. Тэдэнь бүхы хүдэлмэрилэгшэдэйнь 12 процентнь болоно, ажалай түлөөһэндэ гараһан бүхы мүнгэнэйнь 15 процентые тэдэ абана.

финансова түсэб доторнь хүтэлбэрилхы аппарадта хэды шэнээн гаргаша хэгдээб, конторын гэр байрые заһабарилха, стол, стул, шкаф гэхэ мэтэ хэрэгсэл абаха, автотранспортда хэды гаргаша хэгдээб гэжэ харуулдаггүй байна.

Манай һанахада, совхозуудай жэлэй тоосооной долоодохи формын дансада иимэ статья нэмэжэ бэшэбэл зохисотой. Хүтэлбэрилхы ажалтай хүнүүдэй салин түлөөһэндэ хэды шэнээн мүнгэ зөөри гаргагдааб, конторын гэр байрые заһабарилга, хэрэглэлгэдэ гаргашань ямар болооб, автотранспорт хэрэглэһэнэй гаргаша хэды шэнээн бэ гэжэ бэшэдэг болохо байна. Тиигээд байгаа һаа, жэлдээ ямар гаргаша хэгдээб, тэрэнь экономическа хэр зүб бэ гэжэ сасуулжа үзэхэ аргатай болохо һэн.

Үнэндөө хүтэлбэрилхы ажалай ехэ болоогүйшье һаань, харин ажалай эмхидхэлэй үшөө нарижуулагдаагүй, мүнөөнэй эрилтэдэ таарахаар табигдаагүй, элдэб техническэ онол аргын муугаар хэрэглэгдэдэг дээрэһээнь зарим газарта хүтэлбэрилхы тушаалда хүнүүд олон байлгагдана.

Тусхайлбал, элдэб тоо бодолгын, тоололгын оньһон техникэ, түхеэрэлгэнүүдэй үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоходо, тоо бүридхэгшэд, бухгалтернууд үсөөрхэ зэргэтэй. Тиигэн гэхэдэ, манай республикын совхозуудта һүүлэй зургаан жэлдэ тоо бүридхэлгын хүдэлмэрилэгшэд 2 дахин олон болоо бшуу.

үйлэдбэрие хүтэлбэрилгэшье тодорхой һайн, гүнзэгы удхатай боложо үгэнэ бшуу.

Бүхы һалбаринуудые зохихо руунь нэгэдхэн, тусхай шэглэлтэй болгохо, томоддогдоһон фермэ, бригадануудые эмхидхэхэдэ тэдэниие даагшанар, бригадирнууд, тоо бүридхэгшэд үсөөржэ үгэдэг байна. Жэшээнь, совхозуудай урдань байһан отделенинүүдые үгы болгоод, ямар нэгэ продукци үйлэдбэрилдэг тусхай мэргэжэлтэй бэеэ дааһан һалбариин подразделени байгуулхада, тэрэниие хүтэлбэрилхэ талаар таарамжатай болодог гээшэ.

Тусхай мэргэжэлтэй болоод байхада, үйлэдбэри һалбари һалбаряараа томодхогдожо, тэндээ хүсэ ехэтэй техникэ, элдэб оньһожоруулга, автоматизаци үргэнөөр хэрэглэхэ аргатай болоно. Тусхай мэргэжэлтэй, колхоз, совхозуудай ехэ комплекснуудта хүтэлбэрилгын шэнэ автоматизированнэ гурим нэбтэрүүлэгдэнэ ха юм.

Һалбаринуудые бүхыдэнь шахуу мэргэжүүлһэн, тусхай шэглэлтэй болгоһон ажахынуудта хүнүүдэй 100 үдэр соо хүдэлһэн сагта хүтэлбэрилхы ажалайнь гаргаша нүгөөдэ олон һалбаритай ажахынуудайхиһаа һураггүй бага байдаг. Илангаяа Кабанскын аймагай совхозуудта хүтэлбэрилхы тушаалтадые барихада хэгдэһэн гаргашань бусад совхозуудайхиһаа бага. Жэшээнь, Кабанскын, Шергинскэ совхозуудта үдэр бүхэндэ ажалые эмхитэй һайнаар хүтэлбэрилхэ диспетчерскэ албан бии болгогдонхой.

Манай һанахада, ... ажахынуудта хүтэл... сомор, зохид болго... тушаалтадые арга... үсөөлхэ хэрэгтэй. ... тула, нэгэдхэер, ... риин жэжэ бригад... звенонуудые зохи... томодхохо, хамтару... бэдэрхэ байна. Хо... ажахы доторхи һал... дые тусхай мэр... болгохо зэргэтэй. ... хяар, элдэб хамһаб... дэлмэрие нарижуул... үйлэдбэрие хүтэл... диспетчерскэ алба, ... долгын хүдэлмэри ... руулха гэхэ мэтэ түр... нэбтэрүүлхэ болоно.

Тиигээд лэ бай... тэлбэрилхы аппара... дэлдэг хүнүүдэй ... рюусалгые зүбөөр ... хойлхо, хаана ямар ... табяа һаа, мэргэж... өөрынгөө шадабари, ... үүсхэлээр таарахаа... дорхойлхо ушартан.

Иимэ юумэ хэбэл... захиргаанай- хүтэл... аппарадай ажалые ... дань нарижуулан ... руулха, элдэб үлүү... али болохоор үсөөлх... Тиигэжэ үйлэдбэр... ридан хүтэлбэрилг... һонор, аша үрэтэй ... бүхы гаргашые ... түлөө тэмсэхэ саг ...

С. ЖАНЧ...
Буряадай хүдөө ... туршалгын ст... экономикын т...

Союзна республиканууднаа МЭДЭЭСЭНЭ

РСФСР

ЭРТЫН ХАБАРАЙ ТАРИЛГА ХЭГДЭНЭ

СТАВРОПОЛЬ. (ТАСС-ай корр.). Энэ жэл хабарай саг Ставропольда хэзээ хэзээнэйхиһээ эртэ ерэбэ. Эртэ ороһон хура бороо, наранай халуун элшэ, һүрэгөөрөө ерэжэ хөөрсэгэнэн ниидэһэн туун, турлаагууд таряашадые баярлуулна. Хизаарай зүүн районуудта газар хахалхаяа гараһан механизаторнуудые шубууд дахан ниидэнэ. Эндэ хабарай паар хахалалга, шииг нойто бариха хүдэлмэри хэгдэнэ, мүн олон жэлэй ногоо тариха талмайе эхилэнхэй. Ороохото ургамалай тарилга эндэ эхилээ.

Ган гасуурта Прикумска районой «Калининский» совхозой полинуудта борной шагтагалһан хори гаран агрегат гаранхай. Трактористнар мүрысэн, габшагайгаар ажаллана. Тэдэнэр гурбан үдэрэй турша соо шииг нойто багатай газарыень түүбэрилэн борнойлбо. Таба мянган гектар талмай газар борнойлогдожо, түрүүшын амжалта туйлагдаа. Мүрысөөндэ илагшадшье тодорбо. Механизаторнууд Ю. Чернобровкин, Н. Васильев, И. Филиппов гэгшэд халаанайнгаа нормо ходо үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэртэй хамта хүдэлдэг нүхэдынь 215 гектар талмай газарта ешмээн тарижа дүүргэбэ.

Районой «Заветы Ильича» колхозой, «Знамя труда» совхозой болон бусад ажахынуудай таряашад ороохото ургамал, олон жэлэй ногоо тарижа байнхай.

УКРАИНА

ҮЙЛСЭ СЭБЭРЛЭХЭ КОМБАЙН

ВИННИЦЭ. (ТАСС-ай корр.). Турбовска машина бүтээлгын завод хотын ажахыда хэрэглэгдэхэ шэнэ универсальна машина гаргажа эхилбэ. Энээнһээ түрүүн предприяти ашаанай «Зил-130» түхэлэй машинын мөөр дээрэ уһа сасадаг агрегат тодходог байгаа. Мүнөө Липецкэ машина бүтээгшэдэй бэлдэһэн хүнгэн, тусхай трактор дээрэ шэнэ комбайн тодхогдодог болобо.

Комбайн саһа суглуулаад машинада тээхэ гү, али хажуу тээшэнь 17 метр хаяха шагталагдадаг универсальна хэдэн агрегадуудтай. Комбайн үйлсын шабар, шорой арилгаха, угааха, ногоон тарималнуудые уһалха байна.

Турбовска машина бүтээгшэд үйлсэ сэбэрлэхэ түрүүшынгээ комбайнуудые Москва, Ленинград, Ташкент болон бусад хотонуудта эльгээбэ. Энэ жэлдэ ороной коммунальна ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэд мянга гаран иимэ комбайн абаха юм.

АЗЕРБАЙДЖАН

БРИГАДЫН ЭРШЭТЭ АЖАЛ

АЛИ-БАЙРАМЛЫ. (ТАСС-ай корр.). Карабаглинай управленидэхи үрэмдэлгын мастер И. Мирзоевой бригада Прикуринска набтар газарта 4 километр гүнзэгы нүхэ үрэмдэхэ ажалаа болзорһоонь 50 хоног урид дүүргэбэ.

Нёдондо энэ ажал урагшагүй ябаһан юм. Предприятида 1972 ондо болоһон бүхы һааталай хахадыень гэгдэжэ ябаһан бригада хэһэн байгаа. Тиихэдэнь И. Мирзоев энэ бригадада орожо хүдэлхые дурадхаа һэн. Прикуринска набтар газарта найман жэлэй турша соо хүдэлхэдөө, энэ мастер 21 нүхэ үрэмдэһэн байна. Нүхэн бүхэнһөө нефть соробхилһон байха юм.

И. Мирзоев гэгдэжэ ябаһан бригадада ерэһээр ажалай журам һайжаруулжа эхилбэ. Мастер эрилтэ табихаһаа гадна, туһа хүргэдэг, зүбшөөл үгэдэг, мэдэхэгүй юумэндэнь нүхэдөө һургадаг. Бригада һайнаар хүдэлдэг, түрүү коллективүүдэй дүй дүршэл дуратайгаар халан абадаг.

БЕЛОРУССИ

ҮНЕЭДЭЙ БАЙХА ПЛЁНКО ХУШАЛТАТАЙ БАЙРА

МИНСК. (ТАСС-ай корр.). Үнеэдэй байха плёнко хушалтатай байра Белоруссиин «Минскын овошной фабрика» гэжэ совхоздо баригдаба. 120 толгой малай байлгагдаха энэ байра бүхөөг хушалтатай. Фермэнүүд хоорондоо мал тууха харгыгаар холбогдоно.

Энэ барилгын сметээр хараалагдаһан сэнгынь типовой проектын нимэрхүү барилгаһаа 7-8 дахин үнэгүй юм.

КАЗАХСТАН

РЕСПУБЛИКЫН СЭНХИР ЭКРАНУУД

АЛМА-АТА. (ТАСС-ай корр.). Семипалатинск Павлодар хоёрой хоорондо 450 километртэ радиорелейнэ лини татагдажа эхилбэ. Энэ хадаа республикын бүхы областьнуудта Казахай телевидениин программа таһалгаряагүй дамжуулха радиорелейнэ линиин нэгэдэмэл түхеэрэлгын һүүлшын шата болоно.

Мүнөө Казахстанай найма миллион хүн гэхэ гү, али бүхы зоной гурбанайнь хоёр хуби телевизор харана. Тянь-Шань болон Алтайн холын хадата һуурин тосхонуудта, Мангышлак хахад арал дээрэ, сүл губита Бетпак-Даладашье сэнхир экранууд яларна. «Орбитын» Алма-Ата, Гурьево ба Джезказганда баригдаһан станцинууд Москвагай телевизионно дамжуулгые республикын элдэб нютагуудта һайнаар харуулна.

Газарай хүдэлхэдэ эбдэрхэгүй, 361 метр үндэр телевизорэй башни Алма-Ата шадар бариха бэлэдхэлэй ажал эхилээ. Далайн нюруунһаа 1110 метр үндэртэ, хадын оройдо, тэрэ башни баригдаха юм. Тиимэһээ телевизорэй башниин антеннэнүүд 1500 метр үндэртэ оршохо. Эндэһээ дамжуулагдаха программые Семиречиин зонодо ажаһуугшад ретрансляторнуудгүйгөөр баридаг болохо юм.

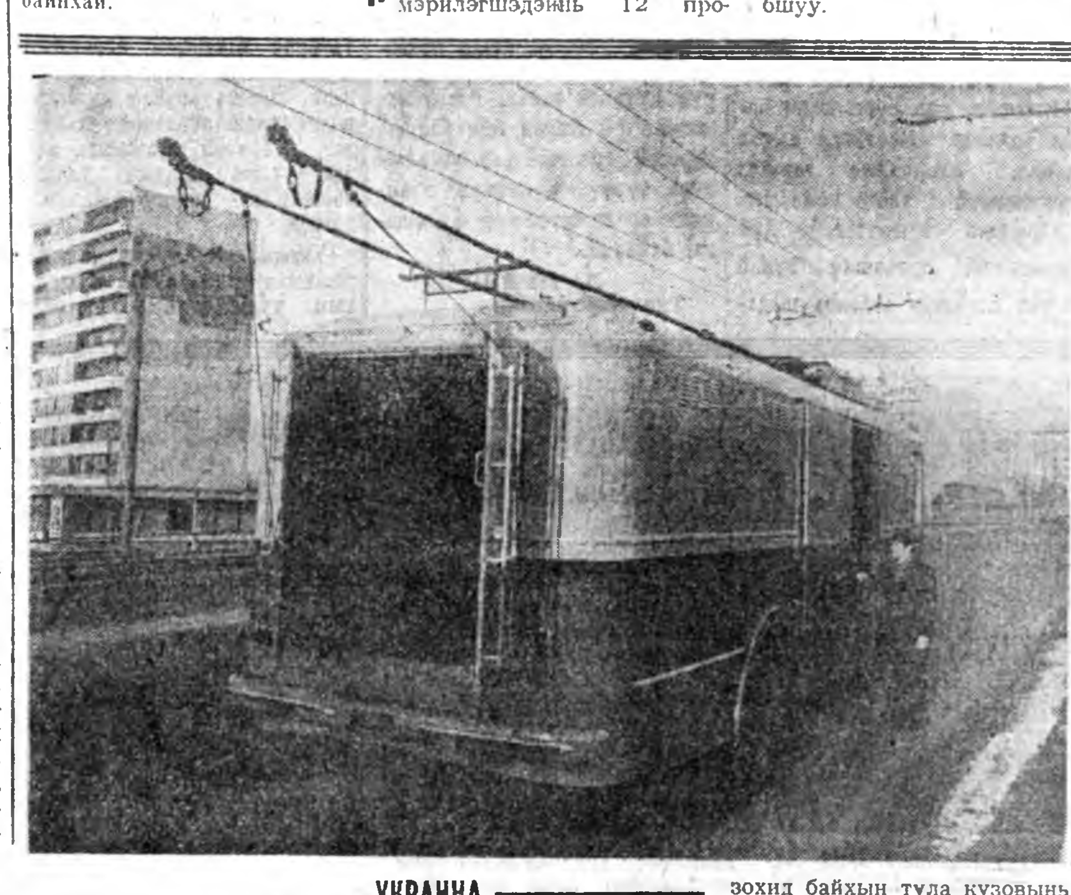

УКРАИНА

АШААНАЙ ТРОЛЛЕЙБУС

КИЕВ. Киевэй Ф. Дзержинскиин нэрэмжэтэ электротранспортын завод ашаанай троллейбусүүдые бүтээн гаргажа эхилбэ.

Машина хоёр двигательтэй. Тиимэ хадаа троллейбус автомобиль шэнгеэр хүдэлжэ шадаха аргатай. Шэнэ троллейбус найман тонно хүрэтэр ашаа шэрээд, час соо 80 километр хүрэтэр зай гаталха. Автомобилиингаа двигателээр хүдэлхэдөө, час соо 55 километр зай гаталха байна. Ашаа тээхэ, ашахада зохид байхын тула кузовынь хоёр хажууһаа, ара талаһаа гурбан үүдэтэй.

Автомобилиингшье, троллейбусэйшье двигателине нэгэ адляар хүдэлгэжэ болоно. Автомобилиин двигателиие троллейбусэй двигателээр, троллейбусэйхиие автомобилиинхлар 3—5 минута соо һэлгэжэрхидэг. Жолоошоной һууха кабина агаар һэрюусүүлхэ, дулаасуулха тусхай түхеэрэлгэтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ашаанай шэнэ троллейбус Киевэй үйлсэдэ.

АПН-эй фото.

БАЯН УРГАСЫН ТҮЛ...

Хурбын совхозой нэгэдэхи отделениин таряашад болон механизаторнууд юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы онһо ороохо тарянай, мүн газар тарялангай бусад продуктнуудые ехээр хуряахын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон байна. Тэдэнэр хабарай тарилгада эртээнһээ эхилжэ һайнаар бэлдэхын тула бүхы хүсэ шадалаараа оролдон ажаллана.

Энэ отделени хамтадаа 22 тракторта юм. Тэдэнэй 12-ынь мөөртэ, нүгөөдэ арбаниинь гусеничнэ трактор юм. Мүнөө дээрээ мөөртэ тракторынь заһабарилагдажа, хабарай тарилгада гүйсэд бэлэн болгогдонхой. Тэдэниинь үглөө мүнөөшье хабарай ажалда гарахаар бэлэн. Үлөөшэ 14 тракторынь заһабарилагдажа байна.

Эндэ хамта дээрээ 10 анзаһан тоологдоно. Тэдэниинь баһал бултадаа һайнаар заһабарилагдаад бэлэн болгогдонхой. Отделениин бүхы борнойнууд, культиваторнууд сүм заһабарилагдаа.

Совхозой энэ отделенидэ 12 сеялкэ бии юм. Тэдэнэй тэн хахадынь мүн лэ заһабарилагдажа бэлэн болгогдоо. Энэ үбэлдөө «СЗП-6» түхэлэй шэнэ 3 сеялкэ абтаһан байна. Үлөөшэ сеялкэнүүдынь һаяар заһабарилагдажа дүүргэгдэхэ болоо.

Хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ трактор, бусад техникэ заһабарилга дээрэ отделениин олонхи механизаторнууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Тэдэнэй дундаһаа үнинэй механизатор Мирон Филимонович Солдатовай оролдосотой һайн ажалые онсолон тэмд... Энэ нүхэрые угай ... гээд эндэ дэмы ... гээшэ ха. Тэрэ меха... удаан саг соо ажал... дүй дүршэлтэй боло... лад хүлэгынь» ... сагта жэгдэ һайнаар ... дадаг байха юм. Тэр... үргэлжэ ээн ёһоо... һайнаар заһабарилда... болоходонь, техник... һа хээд байдаг заһ...

Совхозой энэ отдел... ряашад үрэһэ хүгэн... лэжэ, тарилгын ша... гэхэ талаар ехэ орол... гана. Мүнөө эндэ 15... шэниисын үрэһэн, ... нер обёосой үрэһэн ... лэгдэнхэй.

— Кабанскын айм... Хяагтын аймагай ... колхозой таряашад ... заторнуудай уряа ба... делениин механизат... шаан дэмжээд, ... ороохо тарянай ба... абаха гэжэ шиидэһэн ... тор, бусад техника ... урагшатай һайнаар ... на. Бүхы техникээ ... болотор сүм заһабари... готойди, — гээд ... тракторно-тарян ... гадын бригадир ... Апентович Кожевни... рэнэ.

Гансал үрэһэ хүр... дуталдаад байна. Ни... хэн үрэһэнэй таряа ... дэхэ юм. Энэ шухал... түргэдхэхэ талаар сов... тэлбэрилэгшэд яара... жээ абаха зэргэтэй.

Б. ВАНЧ...
манай ...
Хорнин аймаг.

ТРАКТОРИСТЫН МЭРГЭЖЭЛ ШУДАЛНА

Мухар-Шэбэрэй «Искра» колхоз энэ жэлдэ газар тарялангайнгаа гектар бүриһөө 18 центнер орооһо таряа хуряажа абаха уялгатай. Энэ зорилгые дүүргэхын түлөө һайн бэлэдхэлтэй механизаторнууд хэрэгтэй болоно. Тэдэнэр орооһо таряанай ургасын хуби заяа шиидхэдэг байна бшуу. Тиимэһээ колхоздо механизаторнуудай курс нээгдэбэ.

Мүнөө энэ курсда 11 хүн һурана. Сэрэгэйнгээ уялгата алба дүүргээд, түрэл нютагтаа бусажа ерэһэн Н. Трофимов, С. Ярыгин, Н. Бурдуковский гэгшэд эндэ һурана. Тэдэнэр һуралсалдаа харюусалгатайгаар хандажа, эрхим мэргэжэлтэд болохо байһанаа гэршэлбэ.

Колхозой мэргэжэлтэд — хүдөө ажахын машинануудай талаар ахалагша инженер И. С. Каштикин, главна механик И. Т. Калашников, главна агроном И. М. Козлов гэгшэд һайн бэлэдхэлтэй механизаторнуудые бэлдэхын түлөө оролдоно.

Апрелиин эхеэр шалгалта эхилхэ.

Б. ЖАМБАЛОВ.

УЛААН-ҮДЫН ЭДИР ХҮБҮҮДЭЙ 2-дохи СЛЁТ

ТААНАРТА БИДЭ ЭТИ ГЭНЭБДИ

Үнгэрһэн гарагай долоондо Улаан-Үдэ хотын дунда болон найман жэлэй һургуулинуудай түлөөлэгшэд 2-дохи слёдтоо сугларба. Совет Армиин 55 жэлэй ойн баярта зорюулагдаһан слёт Ленинэй орденто оперо болон баледэй ордон соо үдэрэй 12 сагта нээгдээ. Гэбэшье нээгдэхэһээнь бүри түрүүн улаан галстугтай гү, али энгэртээ ВЛКСМ-эй значогтой зүүһэн хүбүүд, басагад театрай фойе соо дүүрэн сугларшоод байгаа. Ухибүүд хадаал ухибүүд, олониинь шууяха, энеэлдэжэ, түлхисэлдэхэ юм. Олон хүбүүд ябаган гү, али дайлайн сэрэгшэдэй формо үмдэһэн погонуудтай. Погонуудаа өөһэдөө урлаа хаш даа, угаа энеэдэтэйгээр хэһэн. Бултадаа «испанка» гэжэ нэрлэгдэдэг улаан пилотко үмдэһэн.

Удангүй «слёт эхилбэ» гэһэн дохёо үгтэжэ, эдиршүүл юрьелдэн зал руу орсоо. Тэдэнэй хоорондуур уригдажа ерэһэн айлшад: үнгэрһэн дайнай баатарнууд дайшалхы орденуудаа зүүһэн, мүнөө үедэ алба хэжэ байһан сэрэгшэд, офицернууд бии.

Театрай сценын ара талада «Совет Армида алдар соло!» гэһэн үгэнүүд толорно. Ойронь Илалтын, мүн алдар солын орденуудай тоо болгоһон дүрсэ хадаатай. «Анхаралтай!» гэһэн дохёогой соностохолоор, дайнай ветеранууд, уригдаһан айлшад, ВЛКСМ-эй горкомой, райкомуудай хүдэлмэрилэгшэд президиумдэ һуужа эзэлбэ. Эдир түүхэшэдэй городской штабай гэшүүн **Юрий Акулов** хүшэгын саанаһаа гаража ерээд, түлөө хүдэржөөгүйшье һаа, хонгёо дорюун хоолойгоор «Бодогты!» гэжэ захирба. Зал соо һуугшад һард бодоходхибо. «Зал, сэхэ зогсо!» гэжэ команда үгөөд, Юра хүбүүн тоб-тоб гэтэр алхаһан, дайнда хабаадагшадай совет эй түрүүлэгшэ Ф. Т. Будажабэдэ дуулажэ, Улаан-Үдэ хотын хүбүүдэй 2-дохи слёт нээхэдэр бэлэн болоһон тухай бэ байса элидхэбэ. Нүхэр Будажабэ элидхэлые хүнэйэй дээрэ хүлеэн абаад:

— Пионернүүдэй городской болон районуудай эминин, мүн дайшалхы тугуудые оруулхые угтая! — гэбэ. Дайшалхы тугуудые бариһан сэрэгшэдэй, пионерскэ тугуудаа үргэһэн эдир пионернүүдэй маршын хүгжэм хоро дорьботойгоор алхалалдан орожо ерэхэдэ, пионернүүд, комсомолшууд, сэрэгшэд гараараа салют үгэн угтаа.

Удаань нүхэр Будажабэ Совет Армиин алдарта зам тухай хуряангыгаар хөөрөөд, эдиршүүлдэ хандан, эхэ, эсэгынгээ, аханарай габьяата хэрэгые үргэлжэлүүлжэ шадахаар хүнүүд боложо ургахат гэжэ этигэжэ байһанаа мэдүүлээ. Һүүлээрнь сэрэгшэд-офицернүүд В. В. Лялькин, Н. П. Нерознак гэгшэд хүбүүдые амаршалба.

Эдир басагад ерэжэ, сценэ дээрэ булта гараад, шүлэглэмэл амаршалгаар сасуутандаа хандаба:

Хүндэтэ манай үетэн —
Хүбүүднай, манай хүбүүд!
Хүүхэдэй зүгһөө таанараа
Хүндэлжэ амаршалнабди!

Һүүлшын мүрые хоорооро басагад хэлэбэ. Тохойн шэнээн бэетэй нэгэ басагахан хонгёо нариихан хоолойгоор иигэжэ мэдүүлбэ:

Мүнөөдэр бидэ
таанартаа
Мүн гомдолоошье
хэлэхэбдн.
Оромоо алдахадаа
бэрхэшүүл
Олон даа таанар соо:
Үһэнһөө татажа, нюдаржа
Үбдэхөөдэгөө мартаа
гүт?
Залхуураад, номоо
үзэнгүй
Зарпайлдаад,
һурниилдаад
ябахадатнай.
Хэлэгтыл даа,
басагадһаа ондоо
Хэн таанарта туһалдаг.
һэм?..

Энэ мэтээр басагад бэе бэеэ һэлгэжэ байгаад, шогтойхон, ёгтотойхон амаршалгаяа этигэлээр түгэсхэжэ, «Басагахад, хүбүүхэд» (хүгжэмынь А. Островскиин) гэһэн дуу эхилбэ. Бүхы зал хүл дээрээ бодожо, тэрэ дууень дэмжэбэ!

Басагахад, хүбүүхэд,
Хүбүүхэд, басагахад, —
Бултадаа нүхэсэел
халуунаар!
Хамтадаа класстаа
хухюутэйлди.
Хани нүхэсэл мандаг!
Ура!

Дуунай энэ дабталгые ехэшүүлшье дуратайгаар дабталсаа.

Советскэ Союзай Герой, мэдээжэ уран зурааша Г. П. Москалёвто үгын үгтэхэдэ, эдиршүүл халуун альга ташалгаар угталай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайнай баатар эдиршүүлые халуунаар амаршалаад, дайшалхы намтарайнгаа зарим тэды зүйлнүүд тушаа тогтобо. Үгынгөө түгэсхэлдэ уран зурааша дайнай газарта унаһан олон нүхэдөө дурсажа, иигэжэ хэлэбэ:

— Агуу Ехэ Илалта бэлээр туйлагдаагүй. Тэрэ Илалтын түлөө, таанарай амгалан үдэжэ, һуража ябахын түлөө олон совет сэрэгшэд, хүнүүд амиа нагааһала үгөө. Тэдэнэй нангин дурасхаалые хүндэлжэ, эдир нүхэд, минутын туршада аниргүй зогсоё!

Булта хүл дээрэ бодожо, минутын туршада аниргүй зогсобо. Энээхэн үедэ хүн бүхэн олон юумэ бодоо ёһотой. Дайшалхы намтартайшуул дайсанай һомонһоо алдалһан нүхэдөө нюдэндөө хараа бэзэ. Эдиршүүл? Дайн тухай хараһан кино гү, али ном һанаандаа оруулжа, түрэлхидэйнгөө, Эхэ оронойнгоо нэрые нэрлүүлмээр хүн боложо ургаһайбди гэжэ һанаа ха гү?..

Юрий Акулов хүшэгын саанаһаа гаража, дайнда алдалһан эдир баатарнуудай нэрые оогложо эхилбэ

— Леня Голиков!

Зал соо нэгэ хүбүүн хүл дээрэ бодожо, Леня Голиков Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн соо баатарай үхэлөөр алдалаа һэн гэжэ мэдүүлээд, тэрэнэй намтарые хөөрэжэ үгэбэ. Марат Касейн, Валя Котигой болон бусад эдир баатарнуудай нэрэнүүд дурдагдаа. Тэдэнэр булта пионернүүд байгаа. Зүгөөр һүрөөтэ сагай ерэхэдэ, коммунистнартай, комсомолшуудтай ээм ээмээ ниилүүлэн, тэмсэлдэ бодоо һэмнай!.

Хүбүүдэй зүгһөө Улаан-Үдын 2-дохи һургуулиин һурагша Саша Разумов үгэ хэлэбэ.

— Хүндэтэ үетэн, хайрата айлшад! — гэжэ Саша үгэеэ эхилээ. — Бидэ Ильичые хараагүйбди, үгыень шагнаагүйбди. Гэбэшье тэрэнэй захяа — бидэнэй зүрхэндэ. Бидэ дайнда ябажа, габьяа харуулаадүйбди. Зүгөөр космонавт болохо гээшэ бидэнэй зоригһоо дулдыдаха...

Эдир үетэнэйнгөө зүгһөө Саша һайн хүнүүд болоно ургаха байһанаа ахамад нүхэдөө найдуулаа. Баһал Аркадий Островскиин бэшэһэн «Хүбүүхэд» гэжэ дуунай хүгжэм зэдэлжэ, эдиршүүл, ехэшүүл булта дэмжэн дуулалдаба:

Согтой нюдэтэй
Томоотой хүнүүд,
томоотой
Далайгаар тамарна,
Далижан тэнгэреэр
ниидэнэ.
Хүбүүхэд, хүбүүхэд,
Саг жэлнүүдшье
үнгэрэг —
Хододоо бидэндээ
Хүбүүхэд зандаа
үлэхэлтэ...

Слёдой түгэсхэлдэ Улаан-Үдэ хотын бүхы хүбүүдтэ хандалга баталагдан абтаа. Эхэ эсэгэнэрэй габьяа солые арьбадхамаар һайн хүнүүд боложо ургахын тула эрхимээр һурая, элдэб эсын хулигаан ябадал гаргадагуудта гамгүй дай соносхоё гэжэ хандалга дотор хэлэгдэнэ.

Тус слёт дайнда хабаадагшадай соведэй, ВЛКСМ-эй горкомой үүсхэлээр зарлагдаһан байна. Иимэрхүү хэмжээ ябуулганууд сэрэгэй-патриотическа хүмүүжүүлгэдэ угаа ехэ удха шанартай.

Олон һургуулиин эдиршүүл Совет Армиин, Уһан Сэрэгэй түүхэ һонирхон шудална. Тэрэниие гэршэлһэн выставкэ театр соо эмхидхэгдэһэн байгаа. План шедэй гуримаар бэшэгдэһэн, элдэб зурагтай рапортнуудые уншахада һонирхолтой. «Хододоо бэлэн!» гэһэн маршын «Хүсэтэйшүүл, зоригтойшуул, солбонууд» гэһэн шэглэл баримталан хүдэлдэг пионернүүд сэрэгэй түүхэ шудалдаг гэжэ мэдээжэ. Жэшээнь, 44-дэхи һургуулиин пионернүүдэй рапортын эхиндэ иигэжэ бэшээтэй: **«Манай дружинын бүхы пионернүүд манай Эхэ оронойн зоригтой, хүсэтэй, найдамтай хамгаалагшад болохоёо эрмэлзэнэ».** Эдиршүүлэй иимэ һайхан үгэдэ этигэнгүй байхаар аал? Этигэхээр даа, этигэхээр!..

Ц. ДОНДОГОЙ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Ерээдүйн сэрэгшэдтэ. 2 Советскэ Союзай Герой Г. П. Москалев эдиршүүлэй дунда.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ТУҺА

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоздо Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайнда хабаадаһан дүшөөд сэрэгшэд ажаһуудаг. Гончик Хамаевич Жамьянов тэдэнэй нэгэн болоно. Тэрэ мүнөө колхозой хоёрдохи отделениин мал ажалай бригадираар хүдэлнэ. Г. Х. Жамьянов дайнда ябаһан намтараа хөөрэхэдөө: «Ород басаган минии ами наһа абарһан юм», — гэжэ онсо тэмдэглэхэеэ мартадаггүй.

Гончик Жамьянов арба найма наһа гүйсэн сасуу, 1942 ондо дайнда мордоһон байна. Тиихэдээ аян замни аяар табан жэл үргэлжэлхэ гэжэ тэрэ уридшалан хаанаһаа мэдэхэ бэлэй.

Залуу сэрэгшэ Г. Жамьяновай дайнай харгы Москва шадарһаа эхилээд, Белоруссии — Латви — Литва — Польшоор үнгэржэ, баруулжаа Кенигсберг тулаһан байна.

Фашис Германиин дарагдабашье, милитарис Японие сохихо хэрэгтэй байба. Тиигэжэ Г. Х. Жамьяновые сэрэгэйнь харгы Манжуур, Хойто Корей асарба.

1945 ондо тэрэ Владивосток ерээ. Дайгаа дүүргэһэн сэрэгшын нютагаа бусаха хирэндэ хуушан шархань дахин хүбилжэ, аргаламжа хэрэглэбэ. Үзэхые үзэһэн сэрэгшэ 1947 ондо түрэл нютаг Яруунаяа бусажа ерээ һэн.

Г. Х. Жамьянов дайнда ябаган сэрэгшээр, батальоной хэлхеэ холбогшоор, мотоциклистаар, шофероор ябаа. Юрын сэрэгшэ дайшалхы зургаан медаляар шагнагданхай.

Гончик Хамаевич Жамьянов мүнөө үеын амгалан тайбан байдалай аажам хүгжэхын түлөө улаан шуһаяа адхагшадай нэгэн болоно. Дайнда ябаха үедөө хоёр дахин хүндөөр шархатаа, нэгэ дахин дүлии балай, дуугаржа шадаха хэлэгүй болоо, гурба дахин хүндэ операци хүүлээ. Белоруссидахи нэгэ госпитальдо 5 һара хэбтэжэ гараа. Тээд хуушанай сэрэгшэ Г. Х. Жамьянов Москвагай нэгэ госпитальдо 2 һара хэбтэһэнээ онсолон илгажа хөөрэдэг:

— Ород арад манай аха заха гэжэ зүб. Ород хирургнуудай, аргашадай ашаар амиды гарааб. Шархатаһан бидэниие москвагайхид энхэржэ, таалажа байгаад госпитальдо оруулһан юм. Баруун хүлэйнгөө сэмгэ бута сохюулһан тула би ехээр шуһаа гараһан байгааб. Ород басаган намда шуһаяа үгэжэ, минии амиие абараа бэлэй. Света басаганай һайхан шарай мүнөөш нюдэн соом гэрэлтэн харагдадаг...

Тэрэ гэһээр олон жэл үнгэрөө. Хүнэй һай хэһэн мартагдахагүй гэжэ зүб.

Э. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

УНШАГШАДАЙ БАЯР БОЛОЖО БАЙГ ЛЭ!

(„Байгал" журналай 1973 оной нэгэдэхи номер тухай)

Буряадай АССР-эй уран зохёолшодой холбооной үмэнэһөө гарадаг, уран зохёолой олониитэ-улас түрын «Байгал» журналые гансашье манай республикын, Эрхүүгэй областьдохи Усть-Ордын Буряадай национальна, Шэтын областьдохи Агын Буряадай национальна округуудай хүн зон уншана бэшэ, харин үргэн дэлгэр СССР оронойнай ондоо нютагуудта, харин гүрэнүүдтэ ажаһуугшад захижа абадаг байна бшуу.

Тиигээд «Байгал» журнал хоёр һарадаа нэгэ дахин хэблэгдэн гарана. Жэлдээ зургаан номер гэхэ гү, али зургаан ном гаража, уран зохёолшодой, зохёохы ажалтай хүнүүдэй, олониитын, уншагшадай баярта уулзалга, үйлэ ушарынь боложо үгэдэг гээшэ ааб даа. Юуб гэхэдэ, журналай номер бүхэн Буряадаймнай уран зохёолшодой шэнэ зохёолнуудтай танилсуулна, республика доторнай ажаллажа байһан баатар бэрхэ хүнүүд тухай хөөрэнэ, олониитэ-улас түрын ажабайдал, соёл культурын һониниие бидэндэ дуулгана.

1973 ондо гараһан «Байгал» журналай нэгэдэхи номер минии урда хэбтэнэ.

Журналай түрүүшын хуудаһан «Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо» гэһэн гаршагаар нээгдэнэ. Энэ гаршаг доро «Буряад арадаймнай туйлалта» гэһэн Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Б. Пивоваровай томо статья толилогдонхой.

Совет засагай жэлнүүдтэ буряад арадаймнай хэһэн алхамууд, туйлаһан илалтанууд айхабтар ехэ. «Үнгэрһэн хоёр табан жэлнүүдэй үедэ туйлалтамнай илангаяа ехэ байна. Арбан жэл соо промышленна продукци үйлэдбэрилгэ хоёр хахадһаа үлүүтэйгээр, машина бүтээлгэ таба хахадаар ехэ болоо. 1970 ондо, тайлбарилжа хэлэбэл, үнгэрһэн наймадахи табан жэлэй эсэстэ Буряадай промышленна предприятинуудай гаргаһан продукци миллиард түхэригэй болоо бшуу. Харин 1923 ондо республикамнай оройдоол хоёр миллион гурбан зуун мянган түхэригэй эд бараа гаргадаг байгаа» — гэжэ энэ статья дотор уншанабди.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн баярые угтуулан, «Байгал» журналай редакциин хүдэлмэрилэгшэд нилээд олон материал, зохёолнуудые толилһон юм. Илангаяа «Аха дүүнэрэй аялга дуун» гэһэн гаршаг доро аха дүү республикануудай поэдүүдэй шүлэгүүд толилогдоходоо, ехэ һонин байгаа һэн. Мүнөө журналай хуудаһануудта Буряадаймнай шүлэгшэдэй зохёолнууд толилогдожо эхилбэ. Поэт Дамба Жалсараевай «Байгалай мүрнүүд» гэһэн шүлэгүүдэй цикл энэ номерто оронхой. Байгал далай тухай олон поэдүүд шүлэг, дуунуудые бэшэһэн байха. Зүгөөр, Дамба Жалсараев олондоо суутай Байгал далайгаа шэнэ нюдөөр хаража, шэнэ бодол, гүнзэгы удха, хүлгэһэн мэдэрэлэй мүрнүүдые бэшээ. Энэнь һайшаалтай.

«Байгал» журналда очеркнууд ходо толилогдодог. Эдэ очеркнууд, зурагланнууд Буряад оронойнмай ажахын һалбаринууд дээрэ ажаллажа байһан түрүү, бэрхэ, баатар хүнүүд тухай хөөрэдэг. Мүнөө энэ номерто поэт Владимир Намсараевай «Саянай хүбүүнэй заяан» гэһэн очерк толилогдоо.

Түнхэнэй аймагай «Восточные Саяны» колхозой түрүү механизатор, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Дагба Онгорович Малзуров, тэрэнэй хуби заяан, сэдьхэлэйнь бодол, абари зан, хүсэл, эрмэлзэл тухай Владимир Намсараев эли тодоор, эльгэ зүрхэнэй зөөлэхэн, даруухан үгэнүүдээр бэшэжэ шадаа.

Буряадай уран зохёолшодой шэнэ зохёолтой журналай номер бүхэндэ уулзадагбди, танилсадагбди гэжэ дээрэ дурдаа һэм. Уран зохёолшо Африкан Бальбуровай «Сагаан һара» гэжэ шэнэ туужа энэ номерто толилогдонхой.

Залуу юристнүүдэй хуби заяан, ажалай түрүүшын алхамууд, инаг дуран, харюусалга тухай энэ туужа бидэндэ уран гоёор, этигэмээр, зүрхэ хүдэлгэмөөр хөөрэнэ. Зүгөөр, гол герой — Эрхүүгэй гүрэнэй университет дүүргэһэн, Бартаан Зарбуевада дурлаһан залуу хүбүүмнай юундэшьеб нэрэ, обоггүй. Бэшэ геройнуудынь Бартаан Зарбуева, Дамдин Шарапович Убугунов, Һама хүгшэн. Адвокадай ажалайнь түрүүшын амжалтанууд түрүүшынь алдуу, инаг дуран туужа соо ехэ һайнаар харуулагданхай.

«Сагаан һара» гэһэн туужа зөөлэхэн, урин, ойлгосотой хэлээр бэшээтэй. Адвокат, юристнүүд тухай бэшэһэн зохёол Буряадай литературада үгы шахуу юм. Тиигээд хэдэн олон юрист хүбүүд, басагад совет хуулиие сахиха, шэнэ хүниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хүсэ шадал, эрмэлзэл, зоригоо зорюулна гээшэб! Энэ туужа хүнгэн бэшэхэн ажалтай юристнүүдтэ зорюулагдажа, буряад уран зохёолой хүгжэлтэдэ туһа нэмэри болохо байна гээд һанагдана.

Поэт Чимит-Рыгзен Намжиловай зохёолнууд, шүлэгүүдые уншагшад һайн мэдэхэ ёһотой. «Сүхэ-Баатарай орон» гэһэн гаршаг доро тэрэнэй шүлэгүүд толилогдобо. Буряад хэлэнэй баялигые хэрэглэжэ шададаг, зөөлэхэн, уран хурса үгэнүүдээр бодолнуудаа хэлэдэг, нюдэндэ харагдама зураглал байгуулдаг поэт гэжэ уншагшад эдэ шүлэгүүд дээрэһээ дахин мэдэжэ абаха ёһотой.

Уран зохёолшо Владимир Корнаков «Мундаргануудта үүр сайна» гэһэн романаараа уншагшадай дунда мэдээжэ болонхой. Тэрэнэй һаа бэшэһэн «Зайгуул Баабгай» гэжэ шэнэ туужын хэһэг энэ номерто үгтэнхэй.

Энэ туужа ехэл һонирхолтойгоор уншагдана. Юрын аад, ойлгосотой хэлээр оршуулагданхай. Туужын нэгэл хэһэгэй энэ номерто толилогдоһон хадань, бүхы зохёол тухай эндэ хэлэхын аргагүй. Зүгөөр, уншагшад энэ туужын хэһэгтэй танилсаад байхадаа, ээлжээтэ номерой гарахые хүлеэжэ ядаха ёһотой гээд һанагдана.

«Байгалай» редакциин хүдэлмэрилэгшэд һүүлэй үедэ ехэ һайн заншалтай болоо. Энэнь юуб гэбэл, республика болон хүршэ областьнуудай национальна округууд доторхи уран зохёолой нэгэдэлнүүдэй гэшүүдэй зохёолнуудые согсолборилон, журналай хуудаһануудта толилно. Жэшээлхэдэ, Агын национальна округой, Захааминай аймагай Санагын дунда һургуулиин болон бусад уран зохёолой нэгэдэлнүүдэй гэшүүдэй зохёолнуудые энэнэй урда тээ толилоо һэн. Энэнь һайшаалтай. Харин, мүнөө энэ номерто Түнхэнэй аймагай «Саян» газетын дэргэдэхи уран зохёолой нэгэдэлэй гэшүүдэй зохёолнууд оруулагдажа, олоной анхаралда табигдаба. Нэгэдэлэй гэшүүд Ардан Ангархаевай, Шагдар Байминовай, Илья Намсараевай, Лопсон Тапхаевай, Владимир Тулаевай, Владимир Сыреновэй, Борис Сыреновэй зохёолнууд эндэ толилогдоо.

Поэтесса Цырен-Дулма Дондокова үнгэрһэн намар Шэтын областиин Агын национальна округто уряалаар ошожо, тэндэхи уран зохёолой нэгэдэлэй байгуулагдаһаар 25 жэлэй ойе тэмдэглэлгэдэ хабаадалсаа һэн. «Байгалай үмэнэхи намар» гэһэн поэтессын замай тэмдэглэл соо Ага нютагаар ябаһан, ямар хүнүүдтэй уулзаһан тухай һонирхон уншамаар. Иимэ тэмдэглэлнүүдые журналдаа ходо толилдог һаа, һайн бэлэй.

Монголой Арадай Республикын уран зохёолшо Л. Түдэв гэгшын «Алтан гадаһан» гэжэ туужын хэһэгүүд журналай 1972 оной 5,6 номернуудта толилогдоо һэн. Мүнөө энэ номерто «Алтан гадаһанай» түгэсхэл үгтөө. Монголдо болоһон хубисхал, тэрэнэй вождь Сүхэ-Баатар тухай эли тодоор, һайнаар уран гоёор бэшэгдэһэн энэ туужые уран зохёолшо Ц. Жимбиев Д. Ж. Дамдинова хоёр яһала зохидоор, буряад уншагшадта ойлгосотойгоор оршуулаа.

Уран зохёолой шүүмжэлэл, шэнжэлэл яһала хэлсэнэбди. Энээн тухайшье КПСС-эй ЦК-гай тусхай тогтоол гараһан ааб даа. 1972 ондо Буряадай номой хэблэлээр гараһан Ц. Жимбиевэй «Гал могой жэл» гэһэн роман тухай хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат В. Махатовай шэнжэлэл энэ номерто толилогдоо. Зүгөөр, энэ шэнжэлхы статья ехээр хаһагдаа юм гү, али яаралтайгаар бэшэгдээ юм гү, богонёор хэлэхэдэ, романай бүхы һайн талые, дутуу дундануудые үргэнөөр харуулжа шадаагүй. «Гал могой жэл» гээшэмнай туужа бэшэ, роман. Тиигээд жэл бүхэндэ манайда роман гарадаггүй. Энэ дурдагдаһан зохёол соо гансашье Батажаб хүбүүн бэшэ, олон тоото геройнууд бии ха юм. Тэдэнэй образууд ямараар харуулагдааб? Үнэншэмөөр гү? Тэрэ гал могой жэл, дайнай эхилһэн жэл буряад хүбүүнэй, бүхэли Бада нютагай хүн зоной ажабайдалда, хуби заяанда юу асарааб? Эдэ асуудалнуудта харюунуудые статья соо олоогүйдөө гэмшэмээр.

«Байгал» журналай энэ жэлэй нэгэдэхи номерой һүүлшын хуудаһанууд. «Хараасгай» гэһэн ухибүүдэй дэбтэртэнь Монголой зохёолшон Дондогын Цэвэгмидэй «Алагдай абаргай» гэһэн һонирхолтой поэмэ, Балдан Санжинай «Лётчик болохоб» «Муул һаа Петя» гэһэн хоёр рассказ оронхой.

Энэ номер уншаад байхада, нэгэ хэдыхэн ажаглалтануудые хэлэһэйб гэһэн хүсэл түрөөдхинэ. Бухыдөө энэ номер муу бэшэ. Зүгөөр, Монголой Арадай Республика тухай дан олон зохёол нэгэ номерто оруулагдаа гээшэ ха. Ч-Р. Намжиловай шүлэгүүд, Л. Түдэвэй «Алтан гадаһан» хэһэг, Д. Цэвэгмидэй поэмэ эндэ толилогдоо. Тиихэдэ Түнхэнэй уран зохёолой нэгэдэлэй долоон гэшүүдэй зохёолнуудай ороод байхада, тэрэл нютагай механизатор Д. О. Малзуров тухай В. Намсараевай очерк толилогдоо. Гансал Монголой Арадай Республикаар, Түнхэнэй аймагаар «Байгал» журналай тарадаг, уншагдадаг хизаар дүүрээгүй юм ааб даа.

Республикын олониитын, соёл культурын, искусствын, уран зохёолой һонин тухай журналай номер бүхэндэ үгэжэ байгаа һаа, һайн бэлэй. Тиигээд журналай шэмэглэл тухай хэдэн үгэ. Фоторепортаж, фото-зураглалнуудые ходо үгэдэг һаа, ямар бэ? Мүнөө энэ номерой гадар дээрэ буряад малгайтай нэгэ хүнэй дүрэ гаранхай, арынь гадарта үбэлэй ойн зураг барлагданхай. Эдэмнай хэнэй фото-зураг юм, тэрэ буряад малгайтамнай хэн юм? — мэдэхын аргагүй.

«Байгал» журналай байгша оной нэгэдэхи номерые тобшохоноор шэнжэлжэ туршабабди. Нэгэхэн номерой шэнжэлэлгээр журналай редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй бүхы ажал тухай хөөрэжэ, сэгнэлтэ үгэхэнь бэрхэтэй. Зүгөөр, «Байгал» журналаймнай номер бүхэн ёһотойл баяр боложо, шэнэ шэнэ зохёолнуудай уута гэгдэн, бидэ, уншагшад ээлжээтэ номерыень хүлеэжэ ядан байһайбди гэжэ хүсэе.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

Таниие ямараар ханганаб? Таниие ямараар ханганаб?

Түсэбһөө гадуур...

Жэлэй түрүүшын һарада ...риин пекарниин коллектив ...даа һайн эхи табиба. ...риин түсэб амжалтатай ...гэгдэһэн байна. Бүхыдөө ... тонно хилээмэн болон бу... зүйлнүүд гэхэ гү, али түсэбһөө гадуур 14 тонно продукци гаргагдаһан болоно.

З. Филиппова, М. Бондарева гэгшэдэй даадаг хилээмэ баригшадай бригаданууд ...арнуудаа 120 процент ...үргэһэн.

Коллектив бүхыдөө Буряадай АССР-эй 50 жэлэйн ойн хүндэлэлдэ түсэбһөө гадуур 100 тонноһоо бага бэшэ продукци гаргаха гэжэ шиидээ.

— Февраль һарын даабари һайнаар дүүргэгдэжэ байна. Хилээмэ эрхим шанартайгаар бариха хэрэгтэ гол анхаралаа табинабди, — гээд ...ниин директор В. Ж. ...цыренов хөөрэнэ.

Б. ЛАЙДАПОВ.

Ажалшадай захилаар

Серовой нэрэмжэтэ фабрикын коллектив республикынгаа ажалшадые гоё һайн мебелеэр хангахын тула ехэхэн оролдолго гаргажа байдаг. Һүүлэй үедэ тус фабрикада хорёод зүйлэй хэрэгсэлнүүд бүтээгдэжэ гарадаг болоһон.

Фабрикын коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ һайнаар ажаллажа гарахадаа, дүрбэдэхи кварталай дүнгөөр ажалшадай эрилтэ хангадаг министерствын гурбадахи мүнгэн шанда хүртэһэн юм.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ арад зоноо һүүлэй үеын гоё мебелеэр хангаха зорилгоор байгша онһоо 12 зүйлэй шэнэ хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлжэ эхилбэ. Тэдэнэйнь дунда сервант, номой шкаф, зөөлэн креслэ болон бусад бии. Коллективэй хүсөөр январь, февраль һарануудта сервант бүтээгдэжэ, худалдаа, наймаанда гаргагдаһан байна. Энээнһээ гадна фабрикын уран дархашуул ажалшадһаа тусхай захил абадаг болоһониинь һайшаалтай.

Тиин байгша ондо фабрикын хүдэлмэришэд 219 мянган түхэригэй продукци хэжэ, республикынгаа ажалшадта дурадхаха түсэбтэй. Һүүлэй үедэ Серовой нэрэмжэтэ фабрикада хэгдэжэ гараһан мебель республикын 15 аймагуудай, хото городуудай ажалшадта наймаалагдадаг болоо. Тэдэнэй дунда республикын холын Баунтын, Хойто-Байгалай, Захааминай аймагуудай ажалшадһаа абтаһан захилнууд бии.

Ажалшадта һайн, сомор мебель хэжэ үгэгшэдэй дунда уран гартай, шадамар бэрхэ хүдэлмэришэд олон юм. Мебель хэдэг дархан Г. Т. Сотников, шэрдэгшэд Н. Л. Филатова, Г. Е. Логинова болон бусад халаан бүриингөө даабари хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, коллективэйнгээ дунда суурхажа ябадаг болонхой.

Республикын байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан эдэнэр хахад жэлэйнгээ түсэбые хоёр үдэрөөр урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур хэдэн мянган түхэригэй мебель хэхэ уялга абанхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэрдэгшэд Г. Е. Логинова, Н. Л. Филатова гэгшэд ажалдаа.

Д. БАЛДАНОВ.
Авторай фото.

«АЛАН» АНСАМБЛЬ ХАТАРНА

Хойто-Осетиин АССР-эй арадай хатарай «Алан» ансамблиин гушан табан жэлэйнь ой энэ жэлдэ гүйсэхэнь. Советскэ Союзай, хилын саанахи хэдэн зуугаад мянган хүн зон энэ ансамблиин хатарнуудые хаража, зүрхөө ханаһан байха.

Осетиин хатаршад ГДР, Афганистан, Бирмэ, Болгари, Куба, Польшо, Дани, Швеци, Шотланди, Исланди оронуудаар айлшалһан.

Ансамблиин репертуарта олон янзын хатар ороно.

«Алан» ансамбль — залуушуулай уласхоорондын фестивальнуудай, бүхэсоюзна, бүхэроссин конкурснуудай лауреаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: осетиин «Алан» ансамбль «Смид» хатар гүйсэдхэнэ.

А. ЖИГАЛОВАЙ фото.
АПН-эй фото.

«Союзпечатиин» городой таһагай 26-дахи киоскын дэргэдэ хэзээдэшье хүн зон олон суглардаг. Эдэнэр шэнэ газетэ, журнал болон номуудые худалдажа абана.

Киоскын хүдэлмэришэд Э. В. Ерёмина, А. Е. Рымарева хоёр худалдан абагшадые түргэнөөр. һайнаар хангадаг.

Үдэр бүхэндэ гаража байдаг хэблэлые хододоо һайнаар тараажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг Э. В. Ерёмина, А. С. Рымарева хоёрто коммунис ажалай ударнигай нэрэ соло олгогдонхой юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эрхим киоскёрнуудай нэгэн Эльвира Васильевна Ерёмина.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ШЭНЭ ХҮҮРГЭ БАРИГДАБА

Зэдэ гол дээгүүр шэнэ хүүргэ баригдажа, ашаглалгада үгтэбэ. Энэ хүүргын утань 214 метр болоно. Барилгын хэгдэхэ газар намаг налхитай байжа машинаар хайр, шулуу зөөхэдэ хүшэр хүндэ байгаа. Энэ участок дээрэ ажаллаһан бульдозерист Г. Пономарев, шулуу зөөһэн жолоошод А. Кудрявцев, В. Якимов гэгшэд шударгы һайнаар ажаллажа. үдэрэйнгөө даабари 120—130 процент дүүргэдэг бай... Игэжэ тэдэнэр хүүргын ... рилгые саг болзортонь ... лалгада үгэхэ хэрэгтэ ... ехэ хубитаяа оруулаа.

Мүнөө Зарубинай ... ниин фермэ, отаранууд ... зой түб — Дэрэстэй тос... той холбогдожо, малшад... нишод Зэдэ голые ябаг... гөөр гаталдаг болобо.

Д. ДУГАРОВ.

АЯНШАЛГААҺАА БУСАБА

«Победа» колхозой жолоошон В. А. Аюшеев, главна бухгалтер Р. Д. Дугаржапова гэгшэд Энэдхэг болон Шри Ланкагай Республикаар (Цейлон) аяншалаад бусажа ерэбэ.

Заха холын Захаамин голой юрын колхознигууд Ази, Африкын оронуудай олохон городуудай хүндэтэ айлшад болоһон, үзэсхэлэнтэ газарнуудаарнь аяншалһан байна.

— Эб найрамдалай, энхэ жаргалай түлөө тэмсэдэг Агуу ехэ СССР-эй түлөөлэгшэд байһандаа бидэнэр омогорхон ябаабди. Ошоһон лэ газартамнай маанадые хүндэтэйгөөр угтан абаа, — гэжэ тэдэнэр хөөрэнэ.

В. А. Аюшеев арба гаран жэлэй туршада молоковозой жолоошоноор хүдэлнэ. Тэрэ энэ харюусалгатай ажалда хүдэлхэдөө ходо магтаалтай ябаа. Гүрэндэ тушаагдаха һү гашалгабал, ажахыдаа хэр ехэ хохидол асарха байһанаа дүй дүршэлтэй жолоошон һайн ойлгодог байгаа. Тиимэһээ тэрэнэй тушааһан һүн нэгэтэшье гашалаа гэжэ байгаагүй. Бухгалтер Р. Д. Дугаржапов даажа абаһан ажалы... рин нягтаар хан... зоной дунда хүн... болонхой юм.

Колхозой прав... түрэл колхоздоо ... удаан сагай тү... үнэн сэхээр, шу... бэрхээр ажаллаһан... түлөө тэдэнэрые ... Африкын оронуу... аяншалха хүнгэлд... һэн путевкоор шаг... байгаа.

Ч. БАКШЕ...

Уласхоорондын шэнжэлэл

ЛАОСТО АМГАЛАН БАЙДАЛ ҺЭРГЭЭГДЭБЭ

Вьетнамдахи дайнай дүүрэһэнэй һүүлээр Лаосой газар дээрэ амгалан байдал һэргээгдэбэ. Лаосто амгалан байдал һэргээхэ ба гүрэн түрын талаар үгэеэ ойлголсохо тухай хэлсээндэ Лаосой Патриотическа фронтын (ПФЛ), Вьентьянай правительствын түлөөлэгшэд февралиин 21-дэ Вьентьянда гар табяа. Хэлсээнэй үндэһөөр, бүхы орон дотор февралиин 22-һоо бууддалдаанууд зогсоогдоһон байна. Тиихэдэ Лаосой патриодуудай сүлөөлһэн районуудые американ авиаци зэрлиг бүдүүлигээр бомбодолгоёо болюулба. Энэ үдэрһөө хойшо гурба һарын турша соо хариин гүрэнүүдэй сэрэгүүд ороной газар дайдаһаа гаргагдаха, плендэ абтаһан сэрэгшэдээ андалдан абалсаха ёһотой.

Баталагдаһан хэлсээн сэрэгэй асуудалнуудһаа гадна, мүн политическэ асуудалнуудта хамаадана. Орон дотор дайнай дүүрэһэнһээ хойшо һарын үнгэрхэдэ, Национальна нэгэдэлэй саг зуурын правительство бии болгогдохо. Национальна зүбшэлэлгын политическэ совет байгуулагдаха ёһотой. Национальна суглаае һунгаха бүгэдэ ниитын һунгалтада бэлэдхэл — тэдэнэй гол зорилго болоно. Энэ һунгалтын дүнгүүдээр Национальна нэгэдэлэй саг үргэлжын правительство байгуулагдаха юм. Лаосой тала бүхэнһөө адли тоотой түлөөлэгшэд эдэ албан зургаануудта орохо.

Лаосой Патриотическа фронтын ЦК-гай 1970 оной мартда гаргаһан, Лаосой асуудал шиидхэхэ мэдээжэ программые үндэһэн болгон, эдэ хөөрэлдөөнүүдэй хэгдэһые хараада абабал, империалис эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүсэн тэмсэһэн Лаосой патриодууд уг зорилгоёо бэелүүлжэ шадаа гэжэ хэлэхэдэ болохо. Эдэнь лаотян арадай үндэһэн эрилтэнүүдтэ харюусана. Эдэ хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүд американ империализмын дахинаа булигдаһанай гэршэ болоно гэжэ «Юманите» газетэ бэшэнэ. «Вьетнамда илагдаһанайнгаа һүүлээр Лаосто булигдаба,— гэжэ тус газетэ тэмдэглэнэ.— 1962 оной Женевскэ хэлсээнэй хараа бодолнууд Вьентьянда илаа». «Хэлсээндэ гар табиһан ушар лаотян арадай ехэ илалта, тэрэниие дэмжэжэ байһан бүхы хүсэнүүдэй илалта болоно», гэжэ Японой «Акахата» газетэ бэшэнэ. США-гай эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн бодоһон лаотян арадай тэмсэлдэ, Лаосто амгалан байдал һэргээхэ хэрэгтэ социалис оронууд ехэ туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлээ гэжэ Лаосой Патриотическа фронт тэмдэглэнэ.

Лаосой амгалан тайбан, демократическа хүгжэлтэдэ, тэрэнэй сүлөөтэ ба бэеэ даaһан байдал бэхижүүлгэдэ, социальна дэбжэлтэ түйлалгада Вьентьянда хэлсээн түйлай ехэ нүлөө үзүүлхэ байха. Индохитадта амгалан байдал һэргээхэ үшөө нэгэ шухала алхам хэгдээ.

ТЕЛЬ-АВИВАЙ ЗЭРЛИГ МУУХАЙ ААШАНУУД

Тель-Авивай һаяын үдэрнүүдтэ үүдхэһэн зэрлиг муухай аашанууд Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые улам шахардуу болгобо. Февралиин 20-ной һүни Израилиин 2 десант Хойто Ливанай газар дээрэ вертолёдуудаар буулгагдаһан байгаа. Тэдэнэр далай дээрэхи корабльнуудаар дэмжэгдэн, палестин хашагдан зугадагшадай хоёр лагерьта добтолоо. Энээнһээ уламжалан, амгалан зоной дундаһаа олон хүн алуулһан, шархатаһан, хэдэн арбаад гэр һандаргагдаһан байна.

Февралиин 21-дэ Тель-Авив үшөө нэгэ зэрлиг муухай ааша гаргаба. Энээниинь дэлхэйн олониитэ эрид буруушаана. Ливиин пассажирска самолет Триполиһээ Каир ошожо ябатараа уларилай муу байһанһаа боложо, замһаа хадуураад. Синайн хахад арал дээрэ ябаһаһан байгаа. Тиихэдэнь Израилиин агаарай дээрмэшэд тэрэ самолёдые буудажа унагаагаа.

Иимэ гэмтэ хэрэг зорюута үйлэдөө гэжэ политическэ адаглагшад тоолоно. Юундэб гэхэдэ, Израилиин летчигууд энэ самолёдые буудангүй, ямаршье аэродром дээрэ буулгажа шадаха байгаа бшуу. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал улам шахардуу болгохые эрмэлзэһэн Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүл иимэ зэрлиг ааша гаргаа. Урда тээнь арабуудта талархадаггүй байһан хэблэлэй зургаанууд энээн тухай сэхэ бэшэнэ. Жэшээлхэдэ, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые эбэй ёһоор гуримшуулха хэрэг буруу һүргэхын тула Израилиин хархис хүсэнүүд иимэ юумэ үүдхэһэн байна гэжэ Лондоной «Таймс» газетэ бэшэнэ.

Үнэхөөрөөшье Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябрьда гаргаһан тогтоолой үндэһөөр, Дүтын Зүүн зүгтэхи түгшүүрилые политическэ аргаар һулаалуулхын тула һүүлэй үедэ Египет ехэ хүсэлэл оролдолго гаргаһан байна. Теэд иимэ шиидхэбэри Тель-Авивта таарахагүй байба. Израиль хадаа дайгаар эзэмдэһэн газарайнгаа ехэнхи хубиие өөртөө үлөөхэ арга олгоһоной үндэһөөр, Араб оронуудтай үгэеэ ойлголсохые хүсэнэ.

Уласхоорондын харилсаандахи түгшүүрилэй иимэ аргаар һулардаггүй байһаниинь мэдээжэ. Дэлхэйн бусад районуудтахи, түбхын түрүүндэ Дүтын Зүүн зүгтэхи «хёмороной гуламтануудые» амгалан аргаар усадхажа болохо гэжэ Вьетнамай, Лаосой жэшээнүүд гэршэлбэ.

ТЭГШЭ ЭРХЭГҮЙ ХЭЛСЭЭНҮҮДЫЕ БУРУУШААНА

ООН-ой зүгһөө Африкада зорюулан эмхидхэгдэһэн экономическа комиссиин гэшүүн оронуудай министрнүүдэй хоёрдохи конференци Ганын ниислэл хото — Аккрада болоод тараба. Африкын 41 гүрэнэй түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаһан байна. Валютын үнын унажа байха үедэ энэ конференци зарлагдаа. Долларой үнын буулга хара түбиин олон оронуудай эд бараа, эдлэл хэрэгсэлнүүдээ газаашань гаргажа худалдалгада айхабтар ехэ хохидол ушаруулха юм. Аккрада үнгэргэгдэһэн уулзалгада хабаадагшад энээн тушаа һанаагаа зобожо байһанаа мэдүүлээд, Африкые аршалан хамгаалха валютно-финансын ниитэ-африканска системэ байгуулхые дурадхаба.

Европодохи «юрэнхы дэлгүүртэй» Африкын гүрэнүүдэй харилсаа хэхэ асуудал конференци дээрэ зүбшэлэгдэһэн гол шухала асуудалнуудай нэгэн болоно. Яундска конвенциин болзор 1975 ондо дүүрэхэ байна. Энээнэй үндэһөөр, Африкын 19 гүрэн — Франциин ба Бельгиин урдын колонинууд — даган дэмжэдэг гүрэнүүдэй эрхэтэйгээр «юрэнхы дэлгүүртэ» хамжан оронхой. «Юрэнхы дэлгүүртэ» Англиин ороходонь, Англиин урдын колонинуудай байгаалиин баялигуудые мэдэлдээ абаха гэжэ тэрэнэй удамаршад бодомжолно.

Британиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Дуглас-Хьюм һаяхан хара түбиин оронуудаар аяншалхадаа, иимэ хараа бодолтой байгаа. Англиин эмиссар эдэ оронуудта аяншалхадаа «юрэнхы дэлгүүртэ» хамжан ниилэхэ шухала гэжэ этигүүлхые оролдоһон байгаа гээд африкан хэблэл бэшэнэ.

Гэбэшье Африкын зарим гүрэнүүд энээндэнь һэжэглэнгеэр хандаба гэжэ Ганын гүрэнэй толгойлогшо И. Ачампонг, конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ: Энэньшье гайхалтай бэшэ. Юундэб гэхэдэ, хүгжэжэ байгаа оронуудай национальна промышленностиин ургалтада «юрэнхы дэлгүүр» һаад тойбо татаха, тэгшэ эрхэгүй худалдаа наймаа хэхыень тус оронуудта баадхаха болоно гэжэ элирээ. 1960 онһоо 1970 он хүрэтэр Африкын оронууд капиталис дэлгүүр дээрэ эд бараагаа үнэгүйгөөр худалдажа, 6 миллиард үлүүтэй долларой гарзада ороһон байна гэжэ ООН-ой зүгһөө Африкада зорюулан эмхидхэгдэһэн экономическа комиссиин гүйсэдхэхэ секретарь Р. Гардинер, конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдээсэбэ.

Иимэ оршон байдалда «юрэнхы дэлгүүртэй» тэгшэ эрхэгүй хэлсээ хэхэ хэрэгые дахинаа хаража үзэхэ эрилтэ Африкын бэеэ даһан гүрэнүүд зүбөөр табина гээшэ. Африкын гүрэнүүд хоорондынгоо харилсаа холбоо үргэдхэхэдөө, национальна ажахыгаа амжалтатайгаар хүгжөөхэ байна. Иимэ харилсаа холбоон Африкын бэеэ даһан оронуудай политическэ байдал бэхижүүлгэдэ нүлөөлхэ.

«Африка түбиие хүгжөөхөөр эрид шиидэнги байһыемнай» конференциин дүнгүүд харуулаа гэжэ Африкан нэгэдэлэй эмхиин генеральна секретарь Нзо Экангаки мэдүүлээ.

А. БИРЮКОВ,
В. СЕРОВ,
В. ПОЛИКАРПОВ.

(ТАСС).

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО ХИЛЫН ГААНАҺАА

ГАВАНА

КОМПАРТИИН ҮҮРГЭ ЕХЭ

ТАСС

Һаяхан Гаваныс университедэй 24 студент Кубын Коммунис партиин гэшүүнэй үндэр нэрэ хүндэдэ хүртэһэн байна. Ороной пуралсалай ехэ түбүүдэй нэгэндэ һурадаг хүбүүд, басагадта Кубын КП-гэй ЦК-гай гэшүүн Секундино Герра партийна билетүүдые баярай оршон байдалда барюулба.

Партиин гэшүүдэй тоо улам олошорно. Революциин урда тээ олтирогой эгээн гээгдэнги район гэжэ тоологдодог байһан Пинар-дель-Рио провинциин коммунистнуудай тоо һүүлэй жэлнүүдтэ 3 мянгаар олошорһон байна. Мүнөө орон дотор 150 мянга гаран коммунист бии. Эдэмнай хүдэлмэришэн ангиин, ажалша таряашадай, интеллигенциин эрхим түрүү түлөөлэгшэд болоно. Кубын түүхэдэхи шухала үдэрэй — Монкада казармада добтолһоор 20 жэлэй ойн урда хүнүүд олоороо партида ороно.

Партиин гэшүүдэй тоо урган олошорхоһоо гадна, он жэлэй үнгэрхэ тудам общенствын манлай, политическэ хүтэлбэрилэгшэ боложо байһанаа тус парти харуулна. Кубын революционно правительствотай хамта гүрэн түрэеэ хүтэлбэрилгэдэ, ороной үмэнэхи гол шухала зорилгонуудые шиидхэлгэдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлэн хабаадуулна. Шэнэ общенствын материально-техническэ үндэһэ һуури дары байгуулхын тула ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ ба үйлэдбэри аша үрэ ехэтэй болгохын түлөө фабрика, заводуудта, барилганууд ба таряалан дээрэ, эмхи зургаануудта дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөе коммунистнууд хүтэлбэрилнэ. Үйлэдбэриин эмхидхэл ба хүтэлбэриие саашадань улам һайжаруулха, бии байгаа арга боломжонуудаа һайнаар хэрэглэхэ, ажалай журам бэхижүүлхэ талаар хүдэлмэришэдые, таряашадые, алба хаагшадые урмашуулан зоригжуулна.

Профсоюзай хүдэлөөнэй хүгжэлтэдэ, пролетарска демократиие үргэдхэлгэдэ, социализм байгуулха хэрэгтэ профсоюзуудай үүргэ дээшэлүүлхэ асуудалда Компарти онсо анхарал хандуулна. Республика дотоо һалбаринуудай 21 профсоюзай байгуулагдаһан ушар энээниие гоёор гэршэлнэ.

ДЕЛИ

Ехэ хараа түсэбүүдтэй

ТАСС

Индиин нефть олзоборилдог промышленностиин үмэнэ ехэ арга боломжонууд нээгдэнхэй. Национальна экономико хүгжөөхэ табадахи табан жэлэй түсэб (1974 — 1979 онууд) бэелүүлгын үедэ совет мэргэжэлтэд-нефтьшэдэй туһаламжаар Индидэ нефть олзоборилго хоёр дахин үргэдхэгдэжэ, жэлэй турша соо 8 миллион тонно нефть абтахаар хараалагдана. Нефтиин ба байгаалиин газай талаар гүрэнэй комисси совет мэргэжэлтэдтэй харилсаа холбоо тогтоожо, нефтиин талаар тусхай программа зохёожо байна гээд Индиин нефтехимическэ промышленностиин министр Д. К. Баруа тэмдэглэбэ.

ПАРИЖ

ВЬЕТНАМАЙ АСУУДАЛААР УЛАСХООРОНДЫН КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

Вьетнамай асуудалаар уласхоорондын конференци эндэ эхилбэ. Вьетнамай Демократическа Республикын, Урда Вьетнамай Республикын, Америкын Холбоото Штадуудай, Вьетнамай Республикын, Англиин, Советскэ Союзай, Франциин, Хитадай Арадай Республикын, Канадын, Венгриин, Индонезиин ба Польшын гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд түрүүтэй делегацинууд. ООН-ой генеральна секретарь тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадана.

Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Морис Шуман конференцидэ хабаадагшадые амаршалан, үгэ хэлэбэ.

ПАРИЖ

Һунгалтын урда тээхи хүдэлмэри Францида үргэнөөр ябуулагдана

ТАСС

Францидахи парламентын һунгалтын түрүүшын шатын эхилтэр хэдэхэн хоног үлэбэ. Парламентын һунгалтын түрүүшын шатань мартын 4-дэ үнгэргэгдэхэ. Һунгалтын тэмсэл орон дотор үргэнөөр дэлгэржэ байнхай.

Һунгуулиин урда тээхи митингнүүд бүхы хото городуудта үнгэргэгдэжэ, Национальна суглаанай депутадта кандидадууд тэндэ программануудаа хамгаална.

Урда Франциин промышленна ехэ түбтэ — Марсель хотодо олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг февралиин 25-да болоод, ФКП-гэй Генеральна секретарь Ж. Марше тэрээн дээрэ үгэ хэлэһэн байна. Зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ шухала гэжэ Ж. Марше тэмдэглээ. Баяшуулай засагта зүриһэн эрилтэнүүдые ажалшадай ба бүхы арадай зүгһөө табилга — иимэ хүсэнүүдэй холбооной гол зорилго болоно гээд тэрэ хэлэбэ.

Мартын 4-дэ үнгэргэгдэхэ һунгалтын үедэ коммунистнуудай кандидадуудта дуутаа үгэхыень ФКП-гэй Генеральна секретарь митингдэ хабаадагшадые уряалаа.

КАПИТАЛИС ОРОНУУДТАХИ АНГИИН ТУЛАЛДААНУУД

Капиталис оронуудта ангиин тэмсэл улам үргэдэнэ. Тэндэхи ажалшад юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрэлгые буруушан, салин хүлһыень дээшэлүүлхэ ба ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэтэйгээр тэмсэнэ.

ЛОНДОН. Салин хүлһыень ахир тулюур хэмдэнь байлгаха гэһэн консервативна правительствын политикые буруушаан, Англиин ажалшад буһалгаата тэмсэлээ улам үргэдхэнэ.

Великобританиин хүдэлмэришэн ангиин эгээн ехэ отрядай нэгэн — газай промышленностиин хүдэлмэришэд нягта нэгэдэлтэй байһанаа харуулба. Тэдэнэй буһалгаанһаа уламжалан, 800 шахуу завод хаагдаа.

Үйлэдбэриин хэмжээ бага болгохо гэһэн правительствын түсэбые буруушаажа байһанаа мэдүүлэн, Урда Уэльсын булад хайлуулдаг заводуудай хүдэлмэришэд буһалгаална. «Форд» гэдэг фирмын Конвентридэхи автомобиль бүтээлгын 21 заводой профсоюзай 400 хүтэлбэрилэгшэд салин хүлһыень дээшэлүүлхэ эрилтэтэй буһалгаа мартын 8-да эхилхэ гэжэ шиидхээ. 52 мянган хүдэлмэришэн эдэ заводуудта ажалладаг юм.

Хүдэлмэриин һүүлээр үлөөжэ ажаллуулхаяа ба салин хүлһыень ахир бага хэмжээтэй байлгахаяа болихо гэһэн эрилтэнүүдээ хангуулха зорилгоор түмэр замшадай национальна профсоюз февралиин 28-да буһалгаа эмхидхэхэ шиидхэбэри гаргаа.

ВАШИНГТОН. Америкын ажалшад эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлһээр.

Салин хүлһыень дээшэлүүлхэ, ажаллаха арга боломжыень һайжаруулха эрилтэ табиһан багшанарай буһалгаанда эсэргүү мүрдэлгэ, хэһээлгын хэмжээнүүдые абажа байна.

Сент-Луисай (Миссури штат) һургуулинуудай багшанарай буһалгаан илалтаар дүүрээ. Эдэнэрэй буһалгаанһаа уламжалан, энэ хотын 166 һургуули январиин 22-һоо хойшо мүртэй хүдэлөөгүй. Багшанарай салин хүлһые нилээд дээшэлүүлхэ баатай болобо.

ТОКИО. Уурхайень хааха тухайда компаниин һанаашалжа байһыень буруушаан, Тотиги префектурадахи «Асиододзан» гэжэ зэдэй уурхайн хүдэлмэришэдэй профсоюз буһалгаа эмхидхээ. «Манай эрилтэнүүдые захиргаанай хангатар буһалгаагаа үргэлжэлүүлхэбди, — гэжэ хүдэлмэришэд мэдүүлнэ.

Японой муниципальна медицинскэ эмхи зургаануудай 200 мянган хүдэлмэрилэгшэд саг зуурын буһалгаа үнгэргэбэ.

БУЭНОС-АЙРЕС. Эдэ үдэрнүүдтэ Аргентинын ажалшад буһалгаата тэмсэлээ улам эдэбхижүүлжэ байна. Буэнос-Айрес портын хүдэлмэришэд эрхэнүүдэйнгээ түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Соносхогдоһон буһалгаанһаа уламжалан, гол мүрэнэй суднануудай хүдэлөөн бүрин таһалдуулагдаа.

Автомобиль бүтээдэг «Пежо» гэжэ заводой хүдэлмэришэд буруушаалай демонстраци хэбэ. Нүхэдыень хуули бусаар ажалһаа гартаһые буруушаан, тэдэнэр тэмсэжэ байнхай.

Аргентинын ниислэл хотын гүрэнэй ба медицинскэ эмхи зургаануудай алба хаагшад салин хүлһыень дээшэлүүлхэ эрилтэтэйгээр тэмсэнэ.

ТРИПОЛИ

Тель-Авивай гэмтэ ябуулга

ТАСС

Ливиин Араб Республикада шаналал гашуудалтай байһаар. Февралиин 21-дэ Синайн хахад арал дээрэ Израилиин истребительнүүдээр буудагдан унаһан Ливиин самолёдто һуужа ябаһан хүнүүдые хүдөөлүүлгэ Бенгази хотодо болобо. Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүлэй зэрлиг муухай аашаһаа боложо үхэһэн хүнүүдтэ зорюулагдаһан дурасхаалай хүшөө Бенгалида бодхоогдохо юм.

Израилиин гэмтэ шэнэ ябуулгые буруушааһан демонстраци Триполи хотодо үнгэргэгдэжэ, Тель-Авивай зэрлиг муухай аашые буруушааба.

НЬЮ-ЙОРК

Бомбодолгоёо үргэлжэлүүлһээр

ТАСС

Камбоджын сүлөөлэгдэһэн районуудые американ авиаци, тэдэнэй дунда стратегическэ «В-52» түхэлэй бомбардировщигууд, зэрлиг бүдүүлигээр бомбодоно гэжэ США-гай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй командованиин түлөөлэгшэ Гонолулуһаа (Гавайи) мэдээсэбэ

БЕЙРУТ

Хархис ябуулган...

ТАСС

Һүүлэй хэдэн үдэрай ... ша соо Израилиин сэр... самолёдууд Ливанай ... районууд дээгүүр х... ниидэлгэнүүдые хэнэ.

Урда Ливанай түбэй... да, Аркуб шадар ила... түгшүүрилтэй байһаар.

ЛОНДОН

Монополинуудай аша туһада

Т...

Англида эдеэ хоолой ... нүүдэй сэн хүндэрүүл... хайда Хүдөө ажахын, ... һа барилгын ба эдеэ хо... министерство соносхоо... ханай, кондитерска ... нүүд һураггүй үнэтэй ... бо.

«Гроусер» газетын ... тануудай ёһоор, мүнөө ... лида эдеэ хоолой зүй... дэй сэн, нёдондо жэлэ... үеынхитэй сасуулхада ... шахуу процентээр хүндэ... байна. Мяхан — 43 про... тээр, алим жэмэсэй үн... 55 процентээр хүндэр...

Монополинуудай аша... һада консерваторнууда... вительство ажалшадые ... шажа, харшалжа байна.

БРЮССЕЛЬ

Никсонэй тусхай түлөөлэгшэ Брюссельдэ

ТА...

Баруун Европын ор... даар аяншалжа ... США-гай президентын ... хай түлөөлэгшэ П. П... сон Лондонһоо ф... лиин 26-да Брюссельд... США-гай ба «юрэнхы ... гүүртэ» хабаатай орон... хоорондын худалдаа на... най харилсаан тухай «... хы дэлгүүрэй» түлөөл... тэй, Бельгиин засаг... тай тэрэ хөөрэлдөөн... үнгэргэхэ байна. Тэр... гадна, нютагай ажаг... дай тэмдэглэһэнэй ... уулзалгануудые үнг... үедөө США-гай ба ... руун Европодохи ... союзнигуудай урда ... һон сэрэгэй-полити... асуудалнуудые Пит... зүбшэхэ юм. Энээнэй ... тэрэ НАТО-гой Брюс... дэхи штаб-квартирада ... хэ. США-гай болон «юр... дэлгүүртэ» хабаатай ор... дай хоорондохи худ... наймаанай, валютно-ф... сын зүришэлдөөе зай... ха гээшэ П. Питер... аяншалгын гол зорил... лоно.

ТОКИО

Буруушаалгын митинг

ТА...

Иокосука хотодохи ... портые американ авиа... цуудай саг үргэлжын ... болголго буруушааж... ной Коммунис ба Соц... партинуудай, КОМ... партиин. профсоюзай б... руу үзэлтэй ниитын ... нүүдэй үүсхэлээр тус ... до үнгэргэгдэһэн бурууш... лай митингдэ 2 мянга ... хүн хабаадаа.

Орон дотор америк... зангуудые байгуулга б... шааһан тэмсэлээ улам... гэдхэхөөр шиидэнхэй ... һанаа тэдэнэр мэдүү...

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Эрдэм-техникын бүлгэм» — түрүү бэшэг. «Гурбадахи, шиидхэхы жэлэй мүрысөөнэй ябаса тухай материалнууд». С. Бухаевай корреспонденци.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Партиин райкомой пленумүүдһээ» — суглуулбари. Эстафетэ» — А. Владимировай корреспонденци. Р. Мироновой «Студент бүхэниие хараадаа абан» гэһэн статья. Түрэл орондомнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Хүдэлмэришэнэй хамтын байра» гэһэн корреспонденци. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Уран зураашадай выставкэ тухай һанамжанууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

14.35 — һүүлэй һонин. 14.45 — үхибүүдтэ зорюулагдаһан ангууд тухай дамжуулга. Ленинград хотоһоо харуулагдаха. 15.15 — А. Шамиссай шүлэгүүдээр зохёогдоһон дуунууд. 15.35 — «Над всей Испанией безоблачное небо»— ГДР-эй олон серитэй телевизионно уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 16.50—уласхоорондын панорама.

17.20 — забһарлал. 17.30 —**үнгэтэ телевидени.** Фигурна һэлжэрэлгоор дэлхэйн чемпионат. Братислава хотоһоо дамжуулагдаха. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — **үнгэтэ телевидени.** «Артлото».

Улаан-Үдэ харуулна:

20.30 — «Аламжа Мэргэн» —телевизионно зүжэг (3-дахи хуби). 21.10 — телевизионно панорама.

«Орбита» харуулна:

21.35 — **үнгэтэ телевидени.** В. Атлантов дуулана. 21.50 — уласхоорондын панорама. 22.20 — **үнгэтэ телевидени.** Фигурна һэлжэрэлгоор дэлхэйн чемпионат. Братислава хотоһоо дамжуулагдаха. 23.50 — забһарлал. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

20.30 — **үнгэтэ телевидени.** «Миссия в Кабуле» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери).

Улаан-Үдэ харуулна:

21.35 — «Когда нет свидетелей» — Ород драмын театрай зүжэг.

САГАЙ УЛАРИЛ

Республикадамнай мүнөөдэр үүлэтэйшэг байха, саһан орохогүй. Баруун хойноһоо секундын 5—9 метр хүсэтэйгөөр һалхилха. Температура 6—10, Байгалай урда эрьеэр, Хяагтын, Зэдын, Захааминай аймагуудаар 2—6, хойто аймагуудаар 10—14, Улаан-Үдэдэ һүниндөө 23—25, үдэртөө 6—8 градус хүйтэн байха гэжэ Улаан-Үдын авиаметстанци мэдээсэнэ.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной февралиин 28. ● 4-дэхи хуудаһан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01352. Заказ № 1...